

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 233/2014

ze dne 11. března 2014,

kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014—2020

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 209 odst. 1 a čl. 212 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽¹⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Toto nařízení tvoří součást politiky rozvojové spolupráce Unie a je jedním z nástrojů poskytujících podporu pro vnější politiku Unie. Nahrazuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 ⁽³⁾, jehož platnost skončila dnem 31. prosince 2013.

(2) Boj proti chudobě zůstává hlavním cílem rozvojové politiky Unie, jak je stanoveno v hlavě V kapitole 1 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“) a v části páté hlavě III kapitole 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“), v souladu s rozvojovými cíli tisíciletí a dalšími mezinárodně sjednanými závazky a cíli v oblasti rozvoje schválenými Uníí a jejími členskými státy v rámci Organizace spojených národů (OSN) a na dalších příslušných mezinárodních fórech.

(3) Společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise o rozvojové politice Evropské unie: „Evropský konsensus“ ⁽⁴⁾ (dále jen „evropský konsensus“) a jeho schválené změny stanoví obecný politický rámec, hlavní směry a zaměření pro provádění tohoto nařízení.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 391, 18.12.2012, s. 110.

⁽²⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 11. prosince 2013 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 11. března 2014.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 ze dne 18. prosince 2006, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci (Úř. věst. L 378, 27.12.2006, s. 41).

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 46, 24.2.2006, s. 1

(4) Pomoc Unie by měla postupem času přispívat ke snížení závislosti na pomoci.

(5) Činnost Unie na mezinárodní scéně má spočívat na zásadách, které se uplatnily při jejím založení, rozvoji a rozšiřování a které hodlá podporovat v ostatních částech světa, totiž demokracii, právní státu, univerzálnosti a nedělitelnosti lidských práv a základních svobod, úctě k lidské důstojnosti, zásadách rovnosti a solidarity a dodržování zásad Charty Organizace spojených národů a mezinárodního práva. Prostřednictvím dialogu a spolupráce se má Unie snažit rozvíjet a upevňovat odhodlání prosazovat tyto zásady v partnerských zemích, územích a regionech. Při naplňování těchto zásad Unie prokazuje svou přidanou hodnotu v roli aktéra v oblasti rozvojových politik.

(6) Při provádění tohoto nařízení, a zejména v průběhu procesu programování, by Unie měla řádně zohlednit priority, cíle a referenční hodnoty v oblasti lidských práv a demokracie, které stanovila pro partnerské země, zejména své strategie v oblasti lidských práv pro jednotlivé země.

(7) Dodržování lidských práv a základních svobod, podpora právního státu a demokratických zásad, transparentnost, řádná správa věcí veřejných, mír a stabilita a rovnost žen a mužů jsou nezbytné pro rozvoj partnerských zemí a tuto problematiku je třeba zahrnout do rozvojové politiky Unie, zejména pak do programování a do dohod s partnerskými zeměmi.

(8) Pro zajištění soudržnosti a případnosti pomoci a zároveň pro snížení nákladů partnerských zemí je nezbytná účinná pomoc, větší transparentnost, spolupráce a doplňkovost a lepší harmonizace a soulad s partnerskými zeměmi, jakož i koordinace postupů jak mezi Uníí a jejími členskými státy, tak i v rámci vztahů s dalšími dárci a aktéry v oblasti rozvoje. Prostřednictvím své rozvojové politiky je Unie odhodlána provést závěry prohlášení o účinnosti pomoci přijatého fórem na vysoké úrovni o účinnosti pomoci, jež se konalo v Paříži dne 2. března 2005, akčního programu z Akkry přijatého dne 4. září 2008 a jejich následného prohlášení přijatého v Pusanu dne 1. prosince 2011. Tyto závazky vedly k řadě závěrů Rady a zástupců vlád členských států zasedajících

- v Radě, jako jsou Kodex chování EU pro doplňkovost a dělbu práce v rámci rozvojové politiky a Operační rámec pro účinnost pomoci. Je třeba zvýšit úsilí a posílit postupy pro dosažení společného programování.
- (9) Pomoc Unie by měla podporovat společnou strategii Afrika-EU přijatou na summitu EU-Afrika v Lisabonu ve dnech 8. a 9. prosince 2007 a její následné změny a doplnění, založené na společné vizi, zásadách a cílech, z nichž strategické partnerství Afrika-EU vychází.
- (10) Unie a členské státy by měly zlepšit jednotnost, koordinaci a doplňkovost svých politik v oblasti rozvojové spolupráce, a to zejména tím, že budou reagovat na priority partnerských zemí a regionů na úrovni jednotlivých zemí a regionů. Aby se zajistilo vzájemné doplňování a posilování politiky rozvojové spolupráce Unie a též politiky členských států a aby se zajistilo nákladově účinné poskytování podpory, aniž by se v některých oblastech překrývala či naopak chyběla, je naléhavě nezbytné a vhodné stanovit společné postupy programování, které by se měly uplatňovat, kdykoli je to možné a vhodné.
- (11) Politika a mezinárodní činnost Unie v oblasti rozvojové spolupráce se řídí rozvojovými cíli tisíciletí, jako je vymýcení extrémní chudoby a hladu, a to včetně jejich případných pozdějších úprav, a rozvojovými cíli, zásadami a závazky, které schválila Unie a její členské státy, a to rovněž v souvislosti s jejich spoluprací v rámci OSN a jiných příslušných mezinárodních fór v oblasti rozvojové spolupráce. Politika Unie a její mezinárodní činnost se rovněž řídí jejími závazky a povinnostmi v oblasti lidských práv a rozvoje, mezi něž patří Všeobecná deklarace lidských práv, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech, Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen, Úmluva OSN o právech dítěte a Deklarace OSN o právu na rozvoj.
- (12) Unie je pevně odhodlána prosazovat rovnost žen a mužů jakožto jedno z lidských práv, otázku sociální spravedlnosti a jednu z hlavních zásad rozvojové politiky Unie. Rovnost žen a mužů je zásadní k dosažení všech rozvojových cílů tisíciletí. Dne 14. června 2010 Rada podpořila akční plán EU pro rovnost žen a mužů a posílení postavení žen v oblasti rozvoje na období 2010–2015.
- (13) Podpora komplexního přístupu při reakci na krize a katastrofy a konfliktní či nestabilní situace včetně situací během přechodného období a v období po ukončení krize by měla pro Unii představovat vysoce prioritní otázku. Tento přístup by měl především vycházet ze závěrů Rady ze dne 19. listopadu 2007 o reakci EU na nestabilní situace a ze závěrů Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, rovněž ze dne 19. listopadu 2007, o bezpečnosti a rozvoji, jakož i ze závěrů Rady ze dne 20. června 2011 o předcházení konfliktům, jakož i z jakýchkoli příslušných následných závěrů.
- (14) Zejména v situacích, kdy jsou potřeby nejnaléhavější a chudoba nejrozsáhlejší a nejhlubší, by se podpora Unie měla zaměřit na posílení odolnosti zemí a jejich obyvatel vůči nepříznivým okolnostem. Toho by mělo být dosaženo vhodnou kombinací přístupů, reakcí a nástrojů, zejména zajištěním toho, aby přístupy zaměřené na bezpečnost, humanitární problematiku a rozvoj byly vyvážené, soudržné a účinně koordinované, čímž by došlo k propojení pomoci, obnovy a rozvoje.
- (15) Pomoc Unie by se měla zaměřit tam, kde má větší dopad s ohledem na její schopnost působit v globálním měřítku a reagovat na globální výzvy, jako je vymýcení chudoby, udržitelný rozvoj podporující začlenění a celosvětové prosazování demokracie, řádné správy věcí veřejných, lidských práv a právního státu, a s ohledem na její dlouhodobé a předvídatelné odhodlání poskytovat rozvojovou pomoc a její úlohu při koordinaci s členskými státy. K zajištění tohoto dopadu by se měla používat zásada rozlišování nejen na úrovni přidělování finančních prostředků, ale rovněž na úrovni programování, která zajistí, aby se dvoustranná rozvojová spolupráce zaměřila na ty partnerské země, které to nejvíce potřebují, včetně nestabilních států a vysoce zranitelných států, a na partnerské země s omezenou schopností přístupu k dalším zdrojům financování svého rozvoje. Unie by měla uzavřít nová partnerství se zeměmi, na které se přestávají vztahovat programy dvoustranné pomoci, především na základě regionálních a tematických programů v rámci těchto nástrojů a dalších tematických nástrojů Unie pro financování vnější činnosti, zejména nástroje partnerství pro spolupráci s třetími zeměmi, zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 234/2014⁽¹⁾ (dále jen „nástroj partnerství“).

(¹) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 234/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje nástroj partnerství pro spolupráci s třetími zeměmi (viz strana 77 v tomto čísle Úředního věstníku).

- (16) Unie by měla usilovat o co nejúčinnější využití dostupných zdrojů k optimalizaci dopadu své vnější činnosti. Toho by mělo být dosahováno uceleným přístupem ke každé zemi na základě soudržnosti a doplňkovosti nástrojů Unie pro vnější činnost, jakož i vytvářením synergie mezi tímto nástrojem, ostatními nástroji Unie pro financování vnější činnosti a dalšími politikami Unie. Mělo by to dále vést ke vzájemnému posílení programů navržených podle nástrojů pro financování vnější činnosti. V rámci úsilí o celkovou soudržnost vnější činnosti Unie v souladu s článkem 21 Smlouvy o EU má Unie ve shodě s požadavkem článku 208 Smlouvy o fungování EU zajistit soudržnost politik ve prospěch rozvoje.
- (17) Při dodržení soudržnosti politik ve prospěch rozvoje by toto nařízení mělo umožnit větší jednotnost politik Unie. Mělo by také umožnit plně sladění s partnerskými zeměmi a regiony, pokud možno díky využívání národních rozvojových plánů nebo podobných komplexních rozvojových dokumentů přijatých se zapojením dotčených vnitrostátních a regionálních subjektů jako základ pro plánování činnosti Unie. Mělo by dále usilovat o lepší koordinaci mezi dárci, zejména mezi Unii a členskými státy, prostřednictvím společného programování.
- (18) V globalizovaném světě se stále více stávají součástí vnější činnosti Unie různé vnitřní politiky Unie, jako jsou životní prostředí, změna klimatu, podpora energie z obnovitelných zdrojů, zaměstnanost (včetně důstojných pracovních podmínek pro všechny), rovnost žen a mužů, energetika, vodní hospodářství, doprava, zdravotnictví, školství, spravedlnost a bezpečnost, kultura, výzkum a inovace, informační společnost, migrace a zemědělství a rybolov.
- (19) Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění, což zahrnuje modely růstu, které posilují sociální, hospodářskou a územní soudržnost a umožňují chudým podílet se větší měrou na tvorbě národního bohatství a mít z něho prospěch, zdůrazňuje odhodlání Unie podporovat ve své vnitřní i vnější politice inteligentní, udržitelný růst podporující začlenění, který v sobě spojuje tři pilíře: hospodářský, sociální a environmentální.
- (20) Boj proti změně klimatu a ochrana životního prostředí patří mezi velké výzvy, jimž Unie a rozvojové země čelí a u nichž existuje naléhavá potřeba jednat na vnitrostátní i mezinárodní úrovni. Toto nařízení by tudíž mělo přispět k dosažení cíle vynaložit alespoň 20 % rozpočtu Unie na vytvoření nízkouhlíkové společnosti odolné vůči změně klimatu, přičemž 25 % prostředků z programu pro globální veřejné statky a výzvy stanoveného tímto nařízením by se mělo vynaložit na financování v oblasti životního prostředí a změny klimatu. Akce v těchto oblastech by se měla v mezích možností vzájemně podpořovat, aby se posílily jejich dopady.
- (21) Toto nařízení by mělo Unii umožnit, aby přispívala k plnění společného závazku Unie zajistit trvalou podporu lidského rozvoje, který povede ke zlepšení životních podmínek lidí. K dosažení tohoto cíle by mělo přispět vynaložení nejméně 25 % prostředků z programu pro globální veřejné statky a výzvy na podporu této oblasti rozvoje.
- (22) Nejméně 20 % pomoci podle tohoto nařízení by mělo být přiděleno na základní sociální služby, zejména v oblasti zdravotní péče a vzdělávání, jakož i na středněškolské vzdělání, s vědomím, že stejně jako v případech mimořádné pomoci musí být uplatňována určitá míra pružnosti. Do výroční zprávy uvedené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 236/2014⁽¹⁾ je třeba zahrnout údaje o plnění tohoto požadavku.
- (23) V akčním programu OSN z Istanbulu pro nejméně rozvinuté země na období 2011-2020 se nejméně rozvinuté země zavázaly, že do svých národních strategií rozvoje začlení politiky v oblasti obchodu a budování obchodních kapacit. Na 8. ministerské konferenci Světové obchodní organizace konané v Ženevě ve dnech 15.-17. prosince 2011 se dále ministři dohodli, že po roce 2011 ponechají pomoc na podporu obchodu na úrovních, které odrážejí alespoň průměrnou hodnotu období 2006-2008. Toto úsilí musí být doprovázeno účinnější a cílenější pomocí na podporu obchodu a usnadněním obchodu.
- (24) Tematické programy by měly podporovat v první řadě rozvojové země, ale za podmínek stanovených v tomto nařízení by pro ně měly být způsobilé i některé přijímající země, jakož i zámořské země a území (ZZÚ), jejichž charakteristiky neumožňují vyhovět požadavkům Výboru pro rozvojovou pomoc Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD/DAC) na příjemce oficiální rozvojové pomoc, ale na něž se vztahuje čl. 1 odst. 1 písm. b).

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 236/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se stanoví společná pravidla a postupy pro provádění nástrojů Unie pro financování vnější činnosti (viz strana 95 v tomto čísle Úředního věstníku).

- (25) Podrobnosti týkající se oblastí spolupráce a úpravy finančních přidělů pro jednotlivé zeměpisné oblasti a oblasti spolupráce představují jiné než podstatné prvky tohoto nařízení. Na Komisi by tedy měla být přenesena pravomoc přijímat akty v souladu s článkem 290 Smlouvy o fungování EU, pokud jde o aktualizaci těch prvků příloh tohoto nařízení, které stanoví podrobnosti týkající se oblastí spolupráce a orientačních finančních přidělů pro jednotlivé zeměpisné oblasti a oblasti spolupráce. Je obzvláště důležité, aby Komise v rámci přípravné činnosti vedla odpovídající konzultace, a to i na odborné úrovni. Při přípravě a vypracování aktů v přenesené pravomoci by měla Komise zajistit, aby byly příslušné dokumenty předány současně, včas a vhodným způsobem Evropskému parlamentu a Radě.
- (26) Za účelem zajištění jednotných podmínek k provedení tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci, pokud jde o strategické dokumenty a víceleté orientační programy podle tohoto nařízení. Tyto prováděcí pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽¹⁾.
- (27) S ohledem na povahu těchto prováděcích aktů, zejména jejich politické zaměření a rozpočtové dopady, by se při jejich přijímání měl v zásadě použít přezkumný postup, s výjimkou opatření malého finančního rozsahu.
- (28) Komise by měla přijmout okamžitě použitelné prováděcí akty, pokud se jedná o řádně odůvodněné případy, u nichž je vzhledem k naléhavosti a závažnosti situace nutná rychlá reakce Unie.
- (29) Společná pravidla a postupy pro provádění nástrojů Unie pro financování vnější činnosti jsou stanoveny v nařízení (EU) č. 236/2014.
- (30) Organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost stanoví v rozhodnutí Rady 2010/427/EU⁽²⁾,
- (31) Jelikož cílů tohoto nařízení nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy, ale spíše jich, z důvodu rozsahu činnosti, může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může

Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o EU. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.

- (32) Toto nařízení stanoví pro celou dobu používání finanční krytí, které stanoví pro Evropský parlament a Radu hlavní referenční částku při ročním rozpočtovém procesu ve smyslu bodu 17 interinstitucionální dohody ze dne 2. prosince 2013 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní, spolupráci v rozpočtových záležitostech a řádném finančním řízení⁽³⁾.
- (33) Je vhodné uvést dobu použitelnosti tohoto nařízení do souladu s dobou použitelnosti nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013⁽⁴⁾. Toto nařízení by se proto mělo použít od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2020,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení zřizuje nástroj (dále jen „nástroj pro rozvojovou spolupráci“), v rámci kterého může Unie financovat:

- a) zeměpisné programy zaměřené na podporu rozvojové spolupráce s rozvojovými zeměmi, které jsou zařazeny na seznam příjemců oficiální rozvojové pomoci vypracovaného Výborem pro rozvojovou pomoc Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), s výjimkou:
- i) zemí, které jsou stranami Dohody o partnerství mezi africkými, karibskými a tichomořskými státy na jedné straně a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsané v Cotonou dne 23. června 2000⁽⁵⁾, kromě Jihoafrické republiky;
- ii) zemí způsobilých pro financování z Evropského rozvojového fondu;

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

⁽²⁾ Rozhodnutí Rady 2010/427/EU ze dne 26. července 2010 o organizaci a fungování Evropské služby pro vnější činnost (Úř. věst. L 201, 3.8.2010, s. 30).

⁽³⁾ Úř. věst. C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁽⁴⁾ Nařízení Rady (EU, Euratom) č. 1311/2013 ze dne 2. prosince 2013, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2014–2020 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 884).

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 3.

- iii) zemí způsobilých pro financování Unii v rámci evropského nástroje sousedství, zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 232/2014 ⁽¹⁾ (dále jen „evropský nástroj sousedství“);
 - iv) příjemců způsobilých pro financování Unii v rámci nástroje předvstupní pomoci, zřízeného nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 231/2014 ⁽²⁾ (dále jen „nástroj předvstupní pomoci“);
- b) tematické programy k řešení problematiky globálních veřejných statků a výzev související s otázkami rozvoje a na podporu organizací občanské společnosti a místních orgánů v partnerských zemích podle písmene a) tohoto odstavce a v zemích způsobilých pro financování Unii v rámci nástrojů uvedených v písm. a) bodech i) až iii) tohoto odstavce a v zemích a na územích, které spadají do oblasti působnosti rozhodnutí Rady 2013/755/EU ⁽³⁾;
- c) panafrický program na podporu strategického partnerství mezi Afrikou a Unii a jeho následné změny a doplnění, který má zahrnout činnosti nadregionální, kontinentální nebo celosvětové povahy v Africe a ve spolupráci s Afrikou.

2. Pro účely tohoto nařízení je regionem zeměpisná oblast zahrnující více než jednu rozvojovou zemi.

3. Země a území podle odstavce. 1 se v tomto nařízení uvádějí jako „partnerské země“ nebo případně „partnerské regiony“ podle příslušného zeměpisného, tematického nebo panafrického programu.

Článek 2

Cíle a kritéria způsobilosti

1. V rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie a evropského konsensu a jeho dohodnutých změn:

- a) hlavním cílem spolupráce podle tohoto nařízení je snížení a v dlouhodobém horizontu vymýcení chudoby;
- b) v souladu s hlavním cílem uvedeným v písmenu a) přispívá spolupráce podle tohoto nařízení k:
 - i) posílení udržitelného hospodářského, sociálního a environmentálního rozvoje a

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 232/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje nástroj partnerství pro spolupráci s třetími zeměmi (viz strana 27 v tomto čísle Úředního věstníku).

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 231/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP II) (viz strana 11 v tomto čísle Úředního věstníku).

⁽³⁾ Rozhodnutí Rady 2013/755/EU ze dne 25. listopadu 2013 o přidružení zámořských zemí a území k Evropské unii („rozhodnutí o přidružení zámoří“) (Úř. věst. L 344, 19.12.2013, s. 1).

- ii) upevňování a podpoře demokracie, právního státu, řádné správy věcí veřejných, lidských práv a příslušných zásad mezinárodního práva.

Dosažení cílů uvedených v prvním pododstavci se měří pomocí příslušných ukazatelů, včetně ukazatelů lidského rozvoje, zejména rozvojového cíle tisíciletí 1 pro písmeno a) a rozvojových cílů tisíciletí 1 až 8 pro písmeno b), a po roce 2015 dalších ukazatelů sjednaných na mezinárodní úrovni Unii a jejími členskými státy.

2. Spolupráce podle tohoto nařízení přispívá k dosažení mezinárodních závazků a cílů v oblasti rozvoje, na nichž se Unie dohodla, zejména rozvojových cílů tisíciletí a nových rozvojových cílů pro období po roce 2015.

3. Akce v rámci zeměpisných programů musí být koncipovány tak, aby splňovaly kritéria pro oficiální rozvojovou pomoc stanovená Výborem pro rozvojovou pomoc OECD.

Akce v rámci tematických programů a panafrického programu musí být navrženy tak, aby splňovaly kritéria pro oficiální rozvojovou pomoc stanovená Výborem pro rozvojovou pomoc OECD, s výjimkou případů, kdy:

- a) se akce použijí na přijímající zemi či území, jež nemohou být považovány za příjemce oficiální rozvojové pomoci podle Výboru pro rozvojovou pomoc OECD, nebo
- b) se prostřednictvím akce provádí globální iniciativa, priorita politiky Unie nebo mezinárodní povinnost či závazek Unie podle čl. 6 odst. 2 písm. b) a e) a akce nemá vlastnosti nezbytné ke splnění kritérií pro oficiální rozvojovou pomoc.

4. Aniž je dotčen odst. 3 písm. a), nejméně 95 % výdajů předpokládaných v rámci tematických programů a nejméně 90 % výdajů předpokládaných v rámci panafrického programu musí splňovat kritéria pro oficiální rozvojovou pomoc stanovená Výborem pro rozvojovou pomoc OECD.

5. Akce, na které se vztahuje nařízení Rady (ES) č. 1257/96 ⁽⁴⁾ a které jsou způsobilé pro financování podle uvedeného nařízení, nejsou v zásadě financovány podle tohoto nařízení s výjimkou případů, kdy je třeba zajistit kontinuitu spolupráce od krizové situace až do dosažení stabilních podmínek pro rozvoj. V takových případech je třeba věnovat zvláštní pozornost tomu, aby bylo zajištěno účinné propojení humanitární pomoci, obnovy a rozvojové pomoci.

⁽⁴⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1257/96 ze dne 20. června 1996 o humanitární pomoci (Úř. věst. L 163, 2.7.1996, s. 1).

Článek 3

Obecné zásady

1. Unie se snaží podporovat, rozvíjet a upevňovat zásady demokracie, právního státu a dodržování lidských práv a základních svobod, na nichž je založena, a to prostřednictvím dialogu a spolupráce s partnerskými zeměmi a regiony.

2. Při provádění tohoto nařízení je třeba prosazovat přístup založený na diferenciaci mezi partnerskými zeměmi, aby jim byla poskytována konkrétní, individuálně přizpůsobená spolupráce, která vychází z:

- a) jejich potřeb, a to na základě kritérií, jako je počet obyvatel, příjem na obyvatele, míra chudoby, rozdělení příjmů a úroveň lidského rozvoje;
- b) jejich schopnosti vytvářet finanční zdroje a mít k nim přístup a jejich schopnosti využít pomoc Unie;
- c) jejich závazků a jejich plnění, posuzovaného na základě kritérií a ukazatelů, jako je politický, hospodářský a sociální pokrok, rovnost žen a mužů, pokrok v oblasti řádné správy věcí veřejných a lidských práv a účinné využívání pomoci, zejména způsob, jakým země využívá omezených zdrojů pro rozvoj, a zda přednostně vychází ze svých vlastních zdrojů; a
- d) z potenciálního dopadu rozvojové pomoci Unie v partnerských zemích.

Nejpotřebnější země, zejména nejméně rozvinuté země, země s nízkými příjmy a země v krizi nebo v období po ukončení krize a nestabilní a zranitelné země mají při přidělování zdrojů přednost.

Na podporu analýzy a určení nejpotřebnějších zemí mohou být použita kritéria jako index lidského rozvoje, index ekonomické zranitelnosti a další příslušné indexy, včetně indexů pro měření chudoby a nerovnosti v jednotlivých zemích.

3. Do všech programů se začlení průřezové otázky stanovené v evropském konsensu. Navíc budou případně zahrnuty otázky související s předcházením konfliktům, důstojnými pracovními podmínkami a změnou klimatu.

Průřezovými otázkami uvedenými v prvním pododstavci se rozumějí otázky, které zahrnují následující aspekty, jimž je třeba věnovat zvláštní pozornost, pokud tak vyžadují okolnosti: nedis-

kriminace, práva příslušníků menšin, práva osob se zdravotním postižením, práva osob postižených život ohrožujícím onemocněním a dalších zranitelných skupin, základní práva pracujících a sociální začlenění, silnější postavení žen, právní stát, posílení kapacity parlamentů a občanské společnosti a podpora dialogu, účasti a usmíření, jakož i budování institucí, a to i na místní a regionální úrovni.

4. Při provádění tohoto nařízení je nutno zajistit soudržnost politik ve prospěch rozvoje a konzistentnost s dalšími oblastmi vnější činnosti Unie a s dalšími příslušnými politikami Unie v souladu s článkem 208 Smlouvy o fungování EU.

V tomto ohledu vycházejí opatření financovaná podle tohoto nařízení, včetně těch, jež řídí Evropská investiční banka (EIB), z politik rozvojové spolupráce stanovené v takových nástrojích, jako jsou dohody, prohlášení a akční plány sjednané mezi Uníí a dotýčnými partnerskými zeměmi a regiony, a z příslušných rozhodnutí, zvláštních zájmů, politických priorit a strategií Unie.

5. Unie a členské státy usilují o pravidelnou a častou výměnu informací, mimo jiné i s ostatními dárci, a podporují lepší koordinaci a doplňkovost dárců tím, že směřují ke společnému víceletému programování založenému na strategiích partnerských zemí pro snižování chudoby nebo obdobných rozvojových strategiích. Mohou provádět společná opatření včetně společné analýzy těchto strategií a společné reakce na tyto strategie, v nichž jsou určena prioritní odvětví zásahu a dělba práce v rámci dané země, tím, že provádějí společné mise více dárců a využívají režimy spolufinancování a delegovanou spolupráci.

6. Unie prosazuje vícestranný přístup ke globálním problémům a v tomto ohledu spolupracuje se členskými státy. Tam, kde je to vhodné, podporuje spolupráci s mezinárodními organizacemi a orgány i s dalšími bilaterálními dárci.

7. Vztahy mezi Uníí a jejími členskými státy na jedné straně a partnerskými zeměmi na straně druhé jsou založeny na společných hodnotách, jako jsou lidská práva, demokracie a právní stát, a zásadách vlastní a vzájemné odpovědnosti a tyto společné hodnoty a zásady prosazují.

Ve vztazích s partnerskými zeměmi je dále zohledňováno jejich odhodlání a výsledky při provádění mezinárodních dohod a naplňování smluvních vztahů s Uníí.

8. Unie prosazuje účinnou spolupráci s partnerskými zeměmi a regiony v souladu s osvědčenými mezinárodními postupy. Kdekoli je to možné, přizpůsobuje svou podporu jejich rozvojovým strategiím, reformním politikám a postupům a podněcuje demokratickou, jakož i národní a vzájemnou odpovědnost. Za tímto účelem podporuje:

- a) transparentní proces rozvoje, který řídí partnerská země nebo region a nese za něj odpovědnost, včetně podpory místní odborné základny;
- b) přístup založený na právech, který by zahrnoval všechna lidská práva, ať už občanská a politická, hospodářská, sociální či kulturní, s cílem začlenit do provádění tohoto nařízení zásady v oblasti lidských práv, napomoci partnerským zemím při provádění jejich mezinárodních závazků v oblasti lidských práv a podpořit držitele práv při vymáhání jejich nároků, se zaměřením na chudé a zranitelné skupiny;
- c) zlepšování postavení obyvatel partnerských zemí a přístupy k rozvoji, které podporují začleňování, účast a široké zapojení všech částí společnosti do procesu rozvoje a do vnitrostátního a regionálního dialogu, včetně dialogu politického. Zvláštní pozornost je věnována úloze parlamentů, místních orgánů a občanské společnosti, mimo jiné z hlediska účasti, dohledu a odpovědnosti;
- d) účinné způsoby a nástroje spolupráce uvedené v článku 4 nařízení (EU) č. 236/2014 v souladu s osvědčenými postupy Výboru pro rozvojovou pomoc OECD, včetně používání inovativních nástrojů, jako je kombinování grantů a půjček a dalších mechanismů sdílení rizik ve vybraných odvětvích a zemích a zapojení soukromého sektoru, s řádným přihlédnutím k otázkám udržitelnosti dluhu, počtu uvedených mechanismů a požadavku systematického posuzování dopadu v souladu s cíli tohoto nařízení, zejména s cílem snižování chudoby.

Všechny programy, zásahy a způsoby a nástroje spolupráce je nutno přizpůsobovat konkrétním okolnostem v jednotlivých partnerských zemích nebo regionech se zaměřením na přístupy založené na programech, na poskytování předvídatelného financování pomoci, na využití soukromých zdrojů, včetně zdrojů z místního soukromého sektoru, na všeobecném a nediskriminačním přístupu k základním službám a na vývoji a používání systémů jednotlivých zemí;

- e) mobilizaci domácích příjmů prostřednictvím posílení daňové politiky partnerských zemí s cílem snížit chudobu a závislost na pomoci;
- f) lepší dopad politik a programování prostřednictvím koordinace, soudržnosti a harmonizace mezi dárci, aby se vytvořila

součinnost, zabránilo se překrývání a zdvojení, zlepšila se doplňkovost a podpořily iniciativy více dárců;

- g) koordinaci v partnerských zemích a regionech za použití dohodnutých směrů a zásad osvědčených postupů v oblasti koordinace a účinnosti pomoci;
 - h) přístupy k rozvoji založené na výsledcích, a to mimo jiné prostřednictvím využití transparentních rámců pro výsledky na úrovni jednotlivých zemí, případně na základě mezinárodně dohodnutých cílových hodnot a ukazatelů, jako jsou ukazatele rozvojových cílů tisíciletí, pro vyhodnocení a sdílení výsledků zahrnujících výstupy, výsledky a dopad rozvojové pomoci.
9. Unie podle potřeby podporuje provádění dvoustranné, regionální a mnohostranné spolupráce a dialogu, rozvojový rozměr dohod o partnerství a třístrannou spolupráci. Unie rovněž podporuje spolupráci mezi zeměmi Jihu navzájem.

10. Komise informuje Evropský parlament a pořádá s ním pravidelnou výměnu názorů.

11. Komise pořádá pravidelnou výměnu informací s občanskou společností a s místními orgány.

12. Při svých činnostech v rámci rozvojové spolupráce Unie podle potřeby využívá a sdílí zkušenosti členských států s reformou a transformací a získané poznatky.

13. Pomoc Unie poskytovaná podle tohoto nařízení nesmí být použita k financování nákupu zbraní nebo střeliva ani k operacím pro vojenské či obranné účely.

HLAVA II

PROGRAMY

Článek 4

Provádění pomoci Unie

Pomoc Unie se provádí v souladu s nařízením (EU) č. 236/2014 prostřednictvím:

- a) zeměpisných programů,
- b) tematických programů, sestávajících z:
 - i) programu „Globální veřejné statky a výzvy“ a
 - ii) programu týkajícího se organizací občanské společnosti a místních orgánů, a
- c) panafrického programu.

Článek 5

Zeměpisné programy

1. Spolupráce Unie podle tohoto článku probíhá v rámci činností celostátního, regionálního, nadregionálního a kontinentálního charakteru.

2. Zeměpisný program zahrnuje spolupráci v příslušných oblastech činnosti:

a) na regionální úrovni s partnerskými zeměmi podle čl. 1 odst. 1 písm. a), zejména v zájmu zmírnění dopadu, jaký má vyřazení z programů pomoci na partnerské země vykazující vysokou a rostoucí míru nerovností; nebo

b) na dvoustranné úrovni:

i) s partnerskými zeměmi, které nejsou zeměmi s vyššími středními příjmy podle seznamu rozvojových zemí vypracovaného Výborem pro rozvojovou pomoc OECD a nemají ani hrubý domácí produkt vyšší než 1 % světového hrubého domácího produktu;

ii) ve výjimečných případech, mimo jiné za účelem postupného ukončení rozvojové pomoci v podobě grantů, může být také uskutečňována dvoustranná spolupráce s omezeným počtem partnerských zemí, pokud to je řádně odůvodněno v souladu s čl. 3 odst. 2. Postupné ukončení probíhá v těsné koordinaci s jinými dárci. Ukončení tohoto typu spolupráce je případně doprovázeno politickým dialogem s dotčenými zeměmi, který se zaměří na potřeby nejchudších a nejzranitelnějších skupin.

3. Aby bylo dosaženo cílů stanovených v čl. 2 odst. 1, čerpají se náměty pro zeměpisné programy z oblastí spolupráce obsažených v evropském konsensu rozvoji a jeho následných dohodnutých změnách, jakož i z těchto oblastí spolupráce:

a) lidská práva, demokracie a řádná správa věcí veřejných:

- i) lidská práva, demokracie a právní stát,
- ii) rovnost žen a mužů, posilování postavení žen a rovné příležitosti pro ženy,
- iii) řízení veřejného sektoru na ústřední a místní úrovni,
- iv) daňová politika a správa,
- v) boj proti korupci,
- vi) občanská společnost a místní orgány,
- vii) prosazování a ochrana práv dětí;

b) udržitelný růst podporující začlenění pro lidský rozvoj:

- i) zdravotní péče, vzdělávání, sociální ochrana, zaměstnanost a kultura,
- ii) podnikatelské prostředí, regionální integrace a světové trhy,
- iii) udržitelné zemědělství, zajišťování potravin a výživy,
- iv) udržitelná energetika,
- v) řízení přírodních zdrojů včetně půdy, lesů a vody,
- vi) změna klimatu a životní prostředí;

c) další oblasti s významem pro rozvoj:

- i) migrace a azyl,
- ii) propojení humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- iii) odolnost a snižování rizika katastrof,
- iv) rozvoj a bezpečnost včetně předcházení konfliktům.

4. Další podrobnosti o oblastech spolupráce uvedených v odstavci 3 jsou stanoveny v příloze I.

5. V rámci každého dvoustranného programu Unie v zásadě soustředí svou pomoc nejvýše na tři odvětví, na nichž se pokud možno dohodne s dotčenou partnerskou zemí.

Článek 6

Tematické programy

1. Akce prováděné v rámci tematických programů představují přidanou hodnotu k akcím financovaným v rámci zeměpisných programů, doplňují je a jsou s nimi soudržné.

2. Na programování tematických akcí se vztahuje nejméně jedna z těchto podmínek:

a) politických cílů Unie podle tohoto nařízení nelze vhodným ani účinným způsobem dosáhnout prostřednictvím zeměpisných programů, včetně v případě potřeby případů, kdy zeměpisný program neexistuje nebo byl pozastaven nebo kdy neexistuje dohoda o akci s dotčenou partnerskou zemí;

b) akce se týkají globálních iniciativ na podporu mezinárodně dohodnutých cílů rozvoje nebo globálních veřejných statků a výzev;

- c) akce zahrnují více regionů či více zemí nebo mají průřezový charakter;
- d) akce provádějí inovativní politiky nebo iniciativy, jejichž cílem je poskytnout informace pro budoucí akce;
- e) akce reagují na priority politiky Unie nebo na mezinárodní povinnost či závazek Unie týkající se rozvojové spolupráce.

3. Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, z tematických akcí mají přímý prospěch země nebo území podle čl. 1 odst. 1 písm. b) a dané akce se provádějí v těchto zemích či na těchto územích. Tyto akce lze provádět mimo uvedené země či území, pokud se jedná o neúčinnější způsob pro dosažení cílů dotčeného programu.

Článek 7

Globální veřejné statky a výzvy

1. Cílem pomoci Unie v rámci programu „Globální veřejné statky a výzvy“ je podporovat akce v oblastech, které vycházejí z těchto tematických celků:

- a) životní prostředí a změna klimatu,
- b) udržitelná energetika,
- c) lidský rozvoj, včetně důstojných pracovních podmínek, sociální spravedlnosti a kultury,
- d) zajišťování potravin a výživy a udržitelné zemědělství a
- e) migrace a azyl.

2. Další podrobnosti týkající se oblastí spolupráce uvedených v odstavci 1 jsou stanoveny v části A přílohy II.

Článek 8

Organizace občanské společnosti a místní orgány

1. Cílem pomoci Unie v rámci programu týkajícího se organizací občanské společnosti a místních orgánů je posílit organizace občanské společnosti a místní orgány v partnerských zemích, a pokud je tak stanoveno v tomto nařízení, v Unii a přijímajících zemích způsobilých podle nařízení (EU) č. 231/2014.

Akce, které mají být financovány, jsou prováděny především organizacemi občanské společnosti a místními orgány. V zájmu zajištění jejich účinnosti mohou být tyto akce případně prováděny i jinými aktéry ve prospěch organizací občanské společnosti a dotčených místních orgánů.

2. Další podrobnosti ohledně oblastí spolupráce podle tohoto článku jsou stanoveny v části B přílohy II.

Článek 9

Panafrický program

1. Cílem pomoci Unie v rámci panafrického programu je podpora strategického partnerství mezi Afrikou a Uníí a jeho následných změn a doplnění, což zahrnuje činnosti nadregionální, kontinentální nebo celosvětové povahy v Africe a ve spolupráci s Afrikou.

2. Panafrický program doplňuje další programy v rámci tohoto nařízení, jakož i další nástroje Unie pro financování vnější činnosti, zejména Evropský rozvojový fond a evropský nástroj sousedství, a je s nimi v souladu.

3. Další podrobnosti ohledně oblastí spolupráce podle tohoto článku jsou uvedeny v příloze III.

HLAVA III

PROGRAMOVÁNÍ A PŘIDĚLOVÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ

Článek 10

Obecný rámec

1. U zeměpisných programů se víceleté orientační programy pro partnerské země a regiony vypracují na základě strategického dokumentu, jak je stanoveno v článku 11.

U tematických programů se víceleté orientační programy vypracují podle článku 13.

Víceletý panafrický orientační program se vypracuje podle článku 14.

2. Komise přijme prováděcí opatření uvedená v článku 2 nařízení (EU) č. 236/2014 na základě programových dokumentů uvedených v článcích 11, 13 a 14 tohoto nařízení.

3. Podpora poskytovaná Uníí může mít také podobu opatření, na něž se programové dokumenty uvedené v článcích 11, 13 a 14 tohoto nařízení nevztahují, jak je stanoveno v článku 2 nařízení (EU) č. 236/2014.

4. V zájmu podpory soudržnosti, doplňkovosti a jednotnosti svých činností v oblasti spolupráce se Unie a její členské státy v počáteční fázi a během programového procesu vzájemně konzultují. Tyto konzultace mohou vést ke společnému plánování Unie a členských států. Unie konzultuje také další dárce a aktéry rozvoje, včetně zástupců občanské společnosti, místních orgánů a jiných subjektů provádění. Evropský parlament je informován.

5. Při programování podle tohoto nařízení se řádně zohlední lidská práva a demokracie v partnerských zemích.

6. Finanční prostředky stanovené tímto nařízením mohou zůstat nepřidělené, aby byla zajištěna odpovídající reakce Unie v případech nepředvídaných okolností, zejména v nestabilních situacích a během krize a v období po krizi, a aby bylo umožněno časové sladění s cykly strategií partnerských zemí a změna orientačních finančních přidělů v návaznosti na přezkumy provedené podle čl. 11 odst. 5, čl. 13 odst. 2 a čl. 14 odst. 3. S výhradou jejich následného rozdělení nebo přerozdělení v souladu s postupy podle článku 15 se o použití těchto prostředků rozhodne později v souladu s nařízením (EU) č. 236/2014.

Část finančních prostředků, které zůstanou na úrovni každého druhu programu nepřiděleny, nesmí přesáhnout 5 %, s výjimkou prostředků na účely časového sladění a prostředků pro země uvedené v čl. 12 odst. 1.

7. Aniž je dotčen čl. 2 odst. 3, může Komise začlenit zvláštní finanční přiděl za účelem pomoci partnerským zemím a regionům při posilování jejich spolupráce se sousedními nejbližšími regiony Unie.

8. Při veškerém programování nebo přezkumech programů probíhajících po zveřejnění zprávy o přezkumu v polovině období podle článku 17 nařízení (EU) č. 236/2014 se zohlední její výsledky, zjištění a závěry.

Článek 11

Programové dokumenty pro zeměpisné programy

1. Při přípravě, provádění a přezkumu veškerých programových dokumentů, na něž se vztahuje tento článek, se dodržují zásady soudržnosti politik ve prospěch rozvoje a zásady účinnosti pomoci, a to demokratická odpovědnost, partnerství, koordinace, harmonizace, přizpůsobení se systémům partnerské země nebo regionu, transparentnost, vzájemná odpovědnost a zaměření na výsledky, jak stanoví čl. 3 odst. 4 až 8. Je-li to možné, programové období je z časového hlediska sladěno se strategickými cykly partnerských zemí.

Programové dokumenty pro zeměpisné programy, včetně společných programových dokumentů, jsou v nejvyšším možném rozsahu založeny na dialogu mezi Uníí, členskými státy a dotčenou partnerskou zemí či regionem, včetně vnitrostátních a regionálních parlamentů, a podléhají se na nich občanská společnost a místní orgány a další strany, aby byla

zvýšena vlastní odpovědnost za tento proces a stimulována podpora vnitrostátních strategií rozvoje, zvláště pak strategií zaměřených na snižování chudoby.

2. Strategické dokumenty Unie vypracuje pro dotčenou partnerskou zemi nebo region cílem poskytnout soudržný rámec pro rozvojovou spolupráci mezi Uníí a danou zemí nebo regionem v souladu s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli, zásadami a politickými ustanoveními obsaženými v tomto nařízení.

3. Strategický dokument není nutný v případě:

a) zemí, které mají vnitrostátní strategii rozvoje ve formě národního rozvojového plánu nebo podobného rozvojového dokumentu schváleného Komisí jako základ pro příslušný víceletý orientační program v době přijímání uvedeného dokumentu;

b) zemí nebo regionů, pro něž byl vypracován společný rámcový dokument, který stanoví komplexní strategii Unie včetně zvláštní kapitoly týkající se rozvojové politiky;

c) zemí nebo regionů, pro které byl mezi Uníí a členskými státy sjednán společný víceletý programový dokument;

d) regionů, které mají strategii společně sjednanou s Uníí;

e) zemí, u nichž má Unie v úmyslu sladit načasování své strategie s novým vnitrostátním cyklem začínajícím před 1. lednem 2017; v takových případech obsahuje víceletý orientační program pro přechodné období od 1. ledna 2014 do začátku nového vnitrostátního cyklu reakci Unie pro danou zemi;

f) zemí nebo regionů přijímajících finanční prostředky Unie přidělené podle tohoto nařízení, jejichž výše pro období 2014–2020 nepřesahuje 50 000 000 EUR.

V případech uvedených v prvním pododstavci písm. b) a f) obsahuje rozvojovou strategii Unie pro dotčenou zemi či region víceletý orientační program pro uvedenou zemi či region.

4. Strategické dokumenty se přezkoumávají v polovině období nebo podle potřeby ad hoc, případně v souladu se zásadami a postupy stanovenými v dohodách o partnerství a spolupráci uzavřených s danou zemí nebo regionem.

5. Víceleté orientační programy pro zeměpisné programy se vypracovávají pro každou ze zemí nebo každý z regionů, jež obdrží orientační přidělení finančních prostředků Unie podle tohoto nařízení. S výjimkou zemí nebo regionů uvedených v odst. 3 prvním pododstavci písm. e) a f) musí být tyto dokumenty vypracovány na základě strategických dokumentů nebo rovnocenných dokumentů uvedených v odstavci 3.

Pro účely tohoto nařízení lze společný víceletý programový dokument podle odst. 3 prvního pododstavce písm. c) tohoto článku považovat za víceletý orientační program, pokud je dotyčný programový dokument v souladu se zásadami a podmínkami stanovenými v tomto odstavci, včetně orientačního přidělu finančních prostředků, a s postupy uvedenými v článku 15.

Víceleté orientační programy pro zeměpisné programy stanoví prioritní oblasti zvolené pro financování z prostředků Unie, konkrétní cíle, očekávané výsledky, konkrétní, jasné a transparentní ukazatele výkonu, orientační finanční přiděly, a to jak celkové, tak i pro jednotlivé prioritní oblasti, a případné způsoby pomoci.

Komise přijme rozhodnutí o víceletých orientačních finančních přidělech v rámci každého zeměpisného programu v souladu s obecnými zásadami tohoto nařízení na základě kritérií stanovených v čl. 3 odst. 2, přičemž vedle zvláštní povahy jednotlivých programů přihlédne ke konkrétním obtížím, kterým čelí země nebo regiony, které prodělávají krizi, jsou zranitelné nebo nestabilní, nebo země či regiony s častým výskytem konfliktů nebo přírodních katastrof.

Je-li to vhodné, mohou být finanční přiděly poskytovány ve formě rozmezí nebo některé prostředky mohou být ponechány nepřidělené. Orientační finanční přiděly nesmějí být stanoveny nad rámec období 2014-2020, ledaže jsou konkrétně podmíněny dostupností zdrojů po tomto období.

Víceleté orientační programy pro zeměpisné programy mohou být v případě potřeby přezkoumány, mimo jiné v zájmu účinného provádění, s přihlédnutím k přezkumům v polovině období nebo ad hoc přezkumům strategického dokumentu, z něhož vycházejí.

V návaznosti na přezkumy, zejména v důsledku krize nebo v období po krizi, lze rovněž upravit orientační finanční přiděly, priority, konkrétní cíle, očekávané výsledky, ukazatele výkonu a případně způsoby pomoci.

Tyto přezkumy by se měly zabývat potřebami i závazky a pokrokem, pokud jde o sjednané cíle rozvoje, včetně cílů týkajících se lidských práv, demokracie, právního státu a řádné správy věcí veřejných.

6. Komise podá o společném programování s členskými státy zprávu o přezkumu v polovině období podle článku 17 nařízení (EU) č. 236/2014, do níž zahrne doporučení v případě, že společné programování nebylo zcela dokončeno.

Článek 12

Programování pro země a regiony v krizi, po krizi nebo v nestabilní situaci

1. Při přípravě programových dokumentů pro země a regiony, které se nacházejí v krizi, v období po ukončení krize nebo v nestabilní situaci nebo jsou často zasahovány přírodními katastrofami, je nutno řádně zohlednit zranitelnost, zvláštní potřeby a okolnosti dotčených zemí nebo regionů.

Zvláštní pozornost by se měla věnovat předcházení konfliktům, budování státu a míru, usmíření po ukončení konfliktu a opatřením na obnovu země a rovněž úloze žen a právům dětí v těchto procesech.

V případech, kdy se partnerské země nebo regiony přímo účastní krize, situace po ukončení krize nebo nestabilní situace nebo kdy jsou těmito situacemi postiženy, se klade zvláštní důraz na zlepšení koordinace okamžité pomoci, obnovy a rozvoje mezi všemi příslušnými aktéry, aby se napomohlo přechodu z mimořádné situace do fáze rozvoje.

U nestabilních zemí a regionů nebo zemí a regionů, jež pravidelně zasahují přírodní katastrofy, obsahují programové dokumenty ustanovení, která se týkají připravenosti na katastrofy, předcházení jejich vzniku a zvládnání jejich důsledků, řešení problémů zranitelnosti v mimořádných situacích a posilují odolnost obyvatel.

2. V řádně odůvodněných zvláště naléhavých případech, jako jsou krize nebo bezprostřední ohrožení demokracie, právního státu, lidských práv nebo základních svobod, může Komise přijmout okamžitě použitelné prováděcí akty postupem podle čl. 16 odst. 4 nařízení (EU) č. 236/2014 měnící strategické dokumenty a víceleté orientační programy uvedené v článku 11 tohoto nařízení.

V rámci takové revize může být navržena konkrétní přizpůsobená strategie, která zajistí přechod k dlouhodobé spolupráci a rozvoji přispívající k lepší koordinaci a přechodu od nástrojů humanitární pomoci k nástrojům rozvojové politiky.

Článek 13

Programové dokumenty pro tematické programy

1. Ve víceletých orientačních programech pro tematické programy se stanoví strategie Unie pro příslušné téma a s ohledem na program „Globální veřejné statky a výzvy“ i pro jednotlivé oblasti spolupráce a dále se v nich stanoví priority zvolené pro financování ze strany Unie, konkrétní cíle, očekávané výsledky, jasné, konkrétní a transparentní ukazatele výkonu, mezinárodní situace, činnosti hlavních partnerů a případně způsoby pomoci.

Případně se stanoví zdroje a priority zásahů pro účast v globálních iniciativách.

Víceleté orientační programy pro tematické programy doplňují zeměpisné programy a jsou v souladu se strategickými dokumenty uvedenými v čl. 11 odst. 2.

2. Ve víceletých orientačních programech pro tematické programy jsou uvedeny orientační finanční přiděly, a to celkové, podle oblastí spolupráce a podle priorit. Je-li to vhodné, mohou být tyto orientační finanční přiděly stanoveny ve formě rozmezí nebo některé prostředky mohou být ponechány nepřidělené.

Víceleté orientační programy pro tematické programy se s přihlédnutím k přezkumům v polovině období nebo ad hoc přezkumům přezkoumávají, je-li to zapotřebí v zájmu zajištění účinného provádění.

Orientační finanční přiděly, priority, specifické cíle, očekávané výsledky, ukazatele výkonu a případné způsoby pomoci mohou rovněž být upravovány v důsledku přezkumů.

Článek 14

Programové dokumenty pro panafrický program

1. Při přípravě, provádění a přezkumu programových dokumentů pro panafrický program se uplatňují zásady účinnosti pomoci stanovené v čl. 3 odst. 4 až 8.

Programové dokumenty pro panafrický program jsou založeny na dialogu, kterého se účastní všechny příslušné zainteresované subjekty, jako například Panafrický parlament.

2. Ve víceletém orientačním programu pro panafrický program se stanoví priority zvolené pro financování, konkrétní cíle, očekávané výsledky, jasné, konkrétní a transparentní ukazatele výkonu a případně způsoby pomoci.

Tento víceletý orientační program pro panafrický program je v souladu se zeměpisnými a tematickými programy podle tohoto nařízení.

3. Ve víceletém orientačním programu pro panafrický program jsou uvedeny orientační finanční přiděly, a to celkové, podle oblastí spolupráce a podle priorit. Je-li to vhodné, mohou být tyto orientační finanční přiděly stanoveny ve formě rozmezí.

Víceletý orientační program pro panafrický program může být přezkoumán, je-li zapotřebí reagovat na nepředvídané výzvy či potíže s prováděním nebo zohlednit přezkum strategického partnerství.

Článek 15

Schvalování strategických dokumentů a přijímání víceletých orientačních programů

1. Komise schvaluje strategické dokumenty uvedené v článku 11 a přijímá víceleté orientační programy uvedené v člácích 11, 13 a 14 prostřednictvím prováděcích aktů. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle čl. 16 odst. 3 nařízení (EU) č. 236/2014. Tento postup se vztahuje také na přezkumy, v jejichž důsledku se strategie nebo její plánování výrazně změní.

2. V řádně odůvodněných zvláště naléhavých případech, jako jsou krize nebo bezprostřední ohrožení demokracie, právního státu, lidských práv nebo základních svobod, může Komise strategické dokumenty uvedené v článku 11 tohoto nařízení a víceleté orientační programy uvedené v člácích 11, 13 a 14 tohoto nařízení přezkoumat postupem podle čl. 16 odst. 4 nařízení (EU) č. 236/2014.

HLAVA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 16

Účast třetí země, která není způsobilá podle tohoto nařízení

Aniž je dotčen čl. 2 odst. 3 tohoto nařízení, za výjimečných a řádně odůvodněných okolností a za účelem zajištění soudržnosti a účinnosti financování z prostředků Unie nebo posílení regionální nebo nadregionální spolupráce se Komise v rámci víceletých orientačních programů v souladu s článkem 15 tohoto nařízení nebo příslušných prováděcích opatření v souladu s článkem 2 nařízení (EU) č. 236/2014 může rozhodnout rozšířit způsobilost akcí i na země a území, které by jinak nebyly pro financování podle článku 1 tohoto nařízení způsobilé, pokud akce, která má být provedena, je celosvětové, regionální, nadregionální nebo přeshraniční povahy.

Článek 17

Přenesení pravomocí na Komisi

1. Komisi je svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 18, jimiž změní:

a) podrobnosti o oblastech spolupráce uvedených v:

- i) čl. 5 odst. 3, jak jsou stanoveny v části A a části B přílohy I,
- ii) čl. 7 odst. 2, jak jsou stanoveny v části A přílohy II,
- iii) čl. 8 odst. 2, jak jsou stanoveny v části B přílohy II,
- iv) čl. 9 odst. 3, jak jsou stanoveny v příloze III, a to zejména v návaznosti na summity EU-Afrika;

b) orientační finanční přiděly v rámci zeměpisných programů a v rámci tematického programu „Globální veřejné statky a výzvy“, jak jsou stanoveny v příloze IV. Změny nesmějí vést ke snížení původní částky o více než 5 %, s výjimkou přidělů podle bodu 1 písm. b) přílohy IV.

2. Komise zejména do 31. března 2018 přijme akty v přenesené pravomoci, kterými se prvky uvedené v odstavci 1 tohoto článku mění v návaznosti na zveřejnění zprávy o přezkumu v polovině období podle článku 17 nařízení (EU) č. 236/2014 a na základě doporučení v ní obsažených.

Článek 18

Výkon přenesené pravomoci

1. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci je svěřena Komisi za podmínek stanovených v tomto článku.

2. Pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci uvedená v článku 17 je svěřena Komisi na dobu platnosti tohoto nařízení.

3. Evropský parlament nebo Rada mohou přenesení pravomoci uvedené v článku 17 kdykoli zrušit. Rozhodnutím o zrušení se ukončuje přenesení pravomoci v něm blíže určené. Rozhodnutí nabývá účinku prvním dnem po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie* nebo k pozdějšímu dni, který je v něm upřesněn. Nedotýká se platnosti jakýchkoli již platných aktů v přenesené pravomoci.

4. Přijetí aktu v přenesené pravomoci Komise neprodleně oznámí současně Evropskému parlamentu a Radě.

5. Akt v přenesené pravomoci přijatý podle článku 17 vstoupí v platnost, pouze pokud proti němu Evropský parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Evropský parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.

Článek 19

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor nástroje pro rozvojovou spolupráci. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Jednání výboru nástroje pro rozvojovou spolupráci se u otázek týkajících se EIB účastní její pozorovatel.

Článek 20

Finanční krytí

1. Finanční krytí pro provádění tohoto nařízení na období 2014–2020 činí 19 661 639 000 EUR.

Roční rozpočtové prostředky schvaluje Evropský parlament a Rada v mezích víceletého finančního rámce.

2. Orientační částky přidělené pro každý program uvedený v člancích 5 až 9 na období 2014–2020 jsou uvedeny v příloze IV.

3. V souladu s čl. 18 odst. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1288/2013⁽¹⁾ se z různých nástrojů pro financování vnější činnosti (nástroj pro rozvojovou spolupráci, evropský nástroj sousedství, nástroj partnerství a nástroj předvstupní pomoci) přiděluje orientační částka 1 680 000 000 EUR na opatření v oblasti mobility ve vzdělávání směřující do partnerských zemí nebo z partnerských zemí ve smyslu nařízení (EU) č. 1288/2013 a na spolupráci a politický dialog s orgány, institucemi a organizacemi z těchto zemí.

Použití těchto finančních prostředků se řídí nařízením (EU) č. 1288/2013.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1288/2013 ze dne 11. prosince 2013, kterým se zavádí program „Erasmus+“: program Unie pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport a zrušují rozhodnutí č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 50).

Finanční prostředky se poskytnou ve dvou víceletých přidělech, z nichž první se bude vztahovat na první čtyři roky, druhý pak na zbývající tři roky. S přidělením těchto finančních prostředků počítá víceleté orientační programování stanovené v tomto nařízení v souladu se zjištěnými potřebami a prioritami dotčených zemí. PV případy závažných nepředvídaných okolností nebo významných politických změn mohou být tyto přiděly přehodnoceny v souladu s prioritami vnější činnosti Unie.

4. Výše financování podle tohoto nařízení pro akce uvedené v odstavci 3 nesmí překročit 707 000 000 EUR. Prostředky jsou čerpány z finančních přidělů pro zeměpisné programy, přičemž se uvede jejich předpokládané regionální rozdělení a typ financovaných činností. Prostředky podle tohoto nařízení, které jsou určeny k financování akcí, na něž se vztahuje nařízení (EU) č. 1288/2013, se použijí na akce v partnerských zemích, na které se vztahuje toto nařízení, se zvláštním zřetelem k nejhudším zemím. Opatření v oblasti mobility studentů a pracovníků probíhající, které jsou financovány přiděly podle tohoto nařízení, se zaměřují na oblasti, jež jsou významné z hlediska udržitelného rozvoje rozvojových zemí podporujícího začlenění.

5. Komise do své výroční zprávy o provádění tohoto nařízení podle článku 13 nařízení (EU) č. 236/2014 zahrne seznam všech opatření uvedených v odstavci 3 tohoto článku financovaných podle tohoto nařízení a informace o tom, jak splňují cíle a zásady stanovené v článcích 2 a 3 tohoto nařízení.

Článek 21

Evropská služba pro vnější činnost

Toto nařízení se uplatňuje v souladu s rozhodnutím 2010/427/EU.

Článek 22

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2014 do dne 31. prosince 2020.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne 11. března 2014.

Za Evropský parlament
předseda
M. SCHULZ

Za Radu
předseda
D. KOURKOULAS

PŘÍLOHA I

OBLASTI SPOLUPRÁCE V RÁMCI ZEMĚPISNÝCH PROGRAMŮ

A. SPOLEČNÉ OBLASTI SPOLUPRÁCE V RÁMCI ZEMĚPISNÝCH PROGRAMŮ

Náměty pro zeměpisné programy jsou čerpány z oblastí spolupráce uvedených níže, které se však nutně nemusejí rovnat jednotlivým odvětvím. Priority budou stanoveny v souladu s mezinárodními závazky, které Unie přijala v oblasti rozvojové politiky, zvláště pak s rozvojovými cíli tisíciletí a s novými, mezinárodně sjednanými rozvojovými cíli pro období po roce 2015, které upravují či nahrazují rozvojové cíle tisíciletí, a na základě politického dialogu s jednotlivými způsobilými partnerskými zeměmi či regiony.

I. Lidská práva, demokracie a řádná správa věcí veřejných

- a) Lidská práva, demokracie, a právní stát
 - i) podpora demokratizace a posilování demokratických institucí, včetně úlohy parlamentů;
 - ii) posilování právního státu a nezávislosti soudnictví a systému ochrany a zajištění neomezeného, rovného přístupu ke spravedlnosti pro všechny;
 - iii) podpora transparentního a odpovědného fungování institucí a decentralizace; prosazování participativního sociálního dialogu na vnitrostátní úrovni i jiných druhů dialogu o správě věcí veřejných a lidských právech;
 - iv) prosazování svobody sdělovacích prostředků, a to i v případě moderních médií;
 - v) prosazování politického pluralismu, ochrana občanských, kulturních, hospodářských, politických a sociálních práv a ochrana příslušníků menšin a nejzranitelnějších skupin obyvatelstva;
 - vi) podpora boje proti diskriminaci a diskriminačním postupům na jakémkoli základě, mimo jiné na základě rasy či etnického původu, kasty, náboženství či vyznání, pohlaví, genderové identity či sexuální orientace, sociálního původu, postižení, zdravotního stavu či věku;
 - vii) podpora registrace obyvatel, zejména při narození a úmrtí.
- b) Rovnost žen a mužů, posilování postavení žen a rovné příležitosti pro ženy
 - i) podpora rovnosti a rovného postavení žen a mužů;
 - ii) ochrana práv žen a dívek, mimo jiné prostřednictvím akcí proti sňatkům dětí a jiným nepřijatelným tradičním zvyklostem, jako je mrzačení ženských pohlavních orgánů, a proti veškerým formám násilí páchaného na ženách a dívkách, jakož i poskytováním pomoci obětem násilí páchaného na základě pohlaví;
 - iii) podpora silnějšího postavení žen, včetně jejich úlohy při rozvoji a budování míru.
- c) Řízení veřejného sektoru na ústřední a místní úrovni
 - i) podpora rozvoje veřejného sektoru zaměřená na zlepšování univerzálního a nediskriminačního přístupu k základním službám, zejména ke zdravotnickým službám a vzdělání;
 - ii) podpora programů, jejichž cílem je zlepšit tvorbu politik, řízení veřejných financí, včetně zřizování a posilování subjektů, které provádějí audity a kontroly a vedou boj proti podvodům, a opatření v tomto směru, a institucionální rozvoj včetně řízení lidských zdrojů;
 - iii) posilování odborných znalostí parlamentů, které jim umožní posuzovat koncepci a dohled nad státními rozpočty, včetně dohledu nad domácími příjmy z těžby zdrojů a z daní, a přispívat k tomuto procesu.
- d) Daňová politika a správa
 - i) podpora budování či posilování spravedlivých, transparentních, efektivních, progresivních a udržitelných vnitrostátních daňových systémů;
 - ii) posilování monitorovacích kapacit rozvojových zemí v jejich boji proti daňovým únikům a nezákonným finančním tokům;
 - iii) podpora vyvíjení a šíření aktivit proti daňovým podvodům a jejich dopadům, zejména ze strany orgánů dohledu, parlamentů a organizací občanské společnosti;

- iv) podpora mnohostranných a regionálních iniciativ v oblasti daňové správy a daňových reforem;
 - v) podpora účinnějšího zapojení rozvojových zemí do struktur a procesů mezinárodní daňové spolupráce;
 - vi) podpora zahrnutí zpráv o jednotlivých zemích a o jednotlivých projektech do tvorby právních předpisů v partnerských zemích v zájmu zvýšení finanční transparentnosti.
- e) Boj proti korupci
- i) pomoc partnerským zemím při potírání všech forem korupce, mimo jiné prostřednictvím prosazování, osvěty a podávání zpráv;
 - ii) zvyšování kapacity kontrolních orgánů, orgánů dohledu a soudnictví.
- f) Občanská společnost a místní orgány
- i) podpora budování kapacit organizací občanské společnosti za účelem posílení jejich vlivu a aktivní účasti v procesu rozvoje a v zájmu rozvinutí politického, sociálního a ekonomického dialogu;
 - ii) podpora budování kapacit místních orgánů a mobilizace jejich odborných znalostí s cílem prosazovat územní přístup k rozvoji, včetně procesů decentralizace;
 - iii) podpora prostředí umožňujícího účast občanů a aktivní zapojení občanské společnosti.
- g) Prosazování a ochrana práv dětí
- i) prosazování poskytování úředních dokladů;
 - ii) podpora odpovídající, zdravé životní úrovně a zdravého růstu až do dospělosti;
 - iii) zajištění základního vzdělání pro všechny.

II. Udržitelný růst podporující začlenění pro lidský rozvoj

- a) Zdravotní péče, vzdělávání, sociální ochrana, zaměstnanost a kultura
- i) podpora odvětvových reforem, které zlepší přístup k základním sociálním službám, zvláště ke kvalitním službám v oblasti zdravotnictví a vzdělávání, se zaměřením na související rozvojové cíle tisíciletí a na zpřístupnění těchto služeb chudým, marginalizovaným a zranitelným skupinám;
 - ii) posilování místních schopností reagovat na celosvětové, regionální a místní výzvy, a to i prostřednictvím využívání podpory odvětvových rozpočtů spojené s intenzivnějším politickým dialogem;
 - iii) posilování systémů zdravotní péče, mimo jiné řešením nedostatku kvalifikovaných poskytovatelů zdravotní péče a zajištěním spravedlivého financování zdravotní péče a větší dostupnosti léků a očkovacích látek pro chudé;
 - iv) prosazování plného a účinného provádění Pekingské akční platformy a akčního programu Mezinárodní konference o populaci a rozvoji, jakož i výsledků jejich hodnotících konferencí, a v této souvislosti sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv;
 - v) zajištění odpovídajících dodávek kvalitní a dostupné pitné vody a odpovídajících sanitárních a hygienických podmínek;
 - vi) zvýšení podpory kvalitního vzdělávání přístupného za rovných podmínek;
 - vii) podpora odborné přípravy v zájmu zvýšení zaměstnatelnosti a schopnosti provádět a využívat výsledků výzkumu ve prospěch udržitelného rozvoje;
 - viii) podpora vnitrostátních systémů sociální ochrany a minimální podpory, včetně systémů sociálního pojištění přispívajících k systémům zdravotního pojištění a důchodového zabezpečení, se zaměřením na snižování nerovností;
 - ix) podpora důstojných pracovních podmínek a sociálního dialogu;
 - x) podpora mezikulturního dialogu, kulturní rozmanitosti a respektování stejně důstojného postavení všech kultur;
 - xi) prosazování mezinárodní spolupráce za účelem podpory přínosu kulturních odvětví k hospodářskému růstu v rozvojových zemích, aby se plně využil jejich potenciál pro boj proti chudobě, včetně řešení otázek, jako je přístup na trh a práva duševního vlastnictví.

- b) Podnikatelské prostředí, regionální integrace a světové trhy
- i) podpora rozvoje konkurenceschopného místního soukromého sektoru, a to i prostřednictvím budování místních institucionálních a podnikových kapacit;
 - ii) podpora rozvoje místních výrobních systémů a místních podniků, včetně ekologických podniků;
 - iii) podpora malých a středních podniků, mikropodniků a družstev a spravedlivého obchodu;
 - iv) podpora rozvoje místních, domácích a regionálních trhů, včetně trhů s environmentálním zbožím a službami;
 - v) podpora reforem legislativního a regulačního rámce a jejich prosazování;
 - vi) usnadňování přístupu k podnikatelským a finančním službám, jako jsou mikroúvěry a spoření, mikropojištění a platební převody;
 - vii) podpora uplatňování mezinárodně sjednaných pracovních práv;
 - viii) zavádění a zlepšování právních předpisů a katastrů v zájmu ochrany práv pozemkového vlastnictví a práv duševního vlastnictví;
 - ix) podpora politik v oblasti výzkumu a inovací, které přispívají k udržitelnému rozvoji podporujícímu začlenění;
 - x) podpora investic vedoucích k vytváření stálých pracovních míst, mimo jiné pomocí slučovacích mechanismů, se zaměřením na financování tuzemských společností a pákový efekt ve vztahu k domácímu kapitálu, zvláště pak na úrovni malých a středních podniků, a investic podporujících rozvoj lidských zdrojů;
 - xi) zlepšování infrastruktury při plném zohlednění sociálních a environmentálních norem;
 - xii) podpora odvětvových přístupů k udržitelné dopravě, plnění potřeb partnerských zemí, zajišťování dopravní bezpečnosti, cenové dostupnosti a účinnosti a minimalizace nepříznivých dopadů na životní prostředí;
 - xiii) navazování spolupráce se soukromým sektorem s cílem posílit sociálně odpovědný a udržitelný rozvoj, podpora sociální a environmentální odpovědnosti podniků a sociálního dialogu;
 - xiv) pomoc poskytovaná rozvojovým zemím v jejich snahách o obchodní, regionální a kontinentální integraci a poskytování pomoci za účelem jejich hladkého a postupného začlenění do světového hospodářství;
 - xv) podpora širší přístupnosti informačních a komunikačních technologií za účelem překlenutí „digitální propasti“.
- c) Udržitelné zemědělství, zajišťování potravin a výživy
- i) pomoc rozvojovým zemím při budování odolnosti vůči mimořádným situacím (jako je nedostatek zdrojů a dodávek, kolísání cen) a řešení nerovností tím, že chudým lidem bude poskytnut lepší přístup k půdě, potravinám, vodě, energii a finančním prostředkům, aniž by tím bylo poškozeno životní prostředí;
 - ii) podpora udržitelných zemědělských postupů a příslušného výzkumu v oblasti zemědělství, se zaměřením na drobné zemědělce a venkovská hospodářství;
 - iii) podpora žen v zemědělství;
 - iv) podpora úsilí v oblasti správy s cílem usnadnit sociálně a ekologicky odpovědné soukromé investice;
 - v) podpora strategických přístupů k zabezpečení potravin se zaměřením na dostupnost potravin, přístup k potravinám, jejich skladování, infrastrukturu v této oblasti a na výživu;
 - vi) řešení problému nedostatečného zásobování potravinami a podvýživy v přechodových a nestabilních situacích;
 - vii) podpora participačního, decentralizovaného a environmentálně udržitelného územního rozvoje probíhajícího pod vedením příslušné země.
- d) Udržitelná energetika
- i) zlepšení dostupnosti moderních, cenově dostupných, udržitelných a efektivních energetických služeb využívajících obnovitelné zdroje čisté energie;
 - ii) podpora místních a regionálních udržitelných energetických řešení a decentralizované výroby energie.

- e) Řízení přírodních zdrojů včetně půdy, lesů a vody, zejména
 - i) podpora monitorovacích postupů, orgánů dohledu a správních reforem, které přispívají k udržitelnému a transparentnímu hospodaření s přírodními zdroji a jejich ochraně;
 - ii) podpora spravedlivého přístupu k vodě, jakož i integrovaného řízení vodních zdrojů a povodí;
 - iii) podpora ochrany a udržitelného využívání biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb;
 - iv) podpora udržitelných modelů výroby a spotřeby a bezpečného a udržitelného nakládání s chemickými látkami a odpady, a to s ohledem na jejich dopad na zdraví.

- f) Změna klimatu a životní prostředí
 - i) podpora využívání čistších technologií, udržitelné energie a účinného využívání zdrojů za účelem dosažení rozvoje nízkouhlíkového hospodářství při posílení environmentálních norem;
 - ii) zvýšení odolnosti rozvojových zemí vůči následkům změny klimatu prostřednictvím podpory přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování skrze uplatnění ekosystémového přístupu a prostřednictvím podpory opatření ke snížování rizika katastrof;
 - iii) podpora provádění příslušných vícestranných dohod o ochraně životního prostředí, zejména prostřednictvím posilování environmentálního rozměru institucionálního rámce pro udržitelný rozvoj a podpory ochrany biologické rozmanitosti;
 - iv) pomoc poskytovaná partnerským zemím při řešení problému přemísťování a migrace v důsledku změny klimatu a nalezení nových možností obživy pro uprchlíky před následky změny klimatu.

III. Další oblasti s významem pro rozvoj

- a) Migrace a azyl
 - i) podpora cílených snah o plné využití provázanosti mezi migrací, mobilitou, zaměstnaností a snižováním chudoby tak, aby se migrace stala pozitivní silou rozvoje a omezil se „odliv mozků“;
 - ii) podpora rozvojových zemí v souvislosti s přijímáním dlouhodobých politik pro řízení migračních toků, které budou respektovat lidská práva migrantů a jejich rodin a zvýší jejich sociální ochranu.

- b) Propojení humanitární pomoci a rozvojové spolupráce
 - i) střednědobá a dlouhodobá rekonstrukce a obnova regionů a zemí postížených konflikty, jakož i přírodními pohromami a katastrofami způsobenými člověkem;
 - ii) provádění střednědobých a dlouhodobých činností zaměřených na soběstačnost a začlenění nebo opětovné začlenění vykořeněných osob, přičemž je propojena pomoc, obnova a rozvoj.

- c) Odolnost a snižování rizika katastrof
 - i) v nestabilních situacích podpora poskytování základních služeb a budování legitimních, efektivních a odolných státních institucí a aktivní a organizované občanské společnosti, a to v partnerství s dotyčnou zemí;
 - ii) podpora preventivního přístupu k nestabilitě států, konfliktům, přírodním katastrofám a jiným druhům krizí tím, že je partnerským zemím a regionálním organizacím poskytována pomoc v jejich snaze o posílení systémů včasného varování, demokratické správy věcí veřejných a budování institucionálních kapacit;
 - iii) podpora snižování rizika katastrof, připravenosti na katastrofy, předcházení jejich vzniku a zvládání jejich důsledků.

- d) Rozvoj a bezpečnost včetně předcházení konfliktům
 - i) řešení základních příčin konfliktů, včetně nedostatku, znehodnocování, nadměrného využívání, nespravedlivé distribuce a přístupnosti půdních a přírodních zdrojů, jakož i slabé veřejné správy, porušování lidských práv a nerovnosti mužů a žen, coby způsob, jak přispět k předcházení konfliktům a jejich řešení a budování míru;
 - ii) podpora dialogu, účasti a usmíření s cílem napomáhat míru a předcházet násilným střetům, v souladu s osvědčenou mezinárodní praxí;
 - iii) podpora spolupráce a politické reformy v oblasti bezpečnosti a spravedlnosti, boje proti drogám a dalším formám nelegálního obchodu, včetně obchodování s lidmi, korupce a praní špinavých peněz.

B. KONKRÉTNÍ OBLASTI SPOLUPRÁCE PODLE REGIONŮ

Pomoc Unie podporuje akce a dialogy v jednotlivých odvětvích v souladu s článkem 5 a částí A této přílohy s celkovým účelem a oblastí působnosti, cíli a obecnými zásadami tohoto nařízení. Zvláštní pozornost je věnována níže popsaným oblastem s ohledem na společně dohodnuté strategie:

I. Latinská Amerika

- a) podpora sociální soudržnosti, zejména sociálního začleňování, důstojných pracovních podmínek a spravedlnosti, rovnosti žen a mužů a posílení postavení žen;
- b) řešení otázek správy věcí veřejných a podpora politických reforem, zejména v oblastech sociální politiky, správy veřejných financí, daní, bezpečnosti (včetně drog, kriminality a korupce), posilování řádné správy věcí veřejných, veřejných orgánů na místní, vnitrostátní a regionální úrovni (rovněž prostřednictvím inovativních mechanismů pro poskytování technické spolupráce, jako je například Kancelář pro technickou pomoc a výměnu (TAIEX) a twinning), ochrany lidských práv včetně práv menšin, domorodých národů a potomků Afričanů, dodržování základních pracovních norem Mezinárodní organizace práce (MOP), životního prostředí, boje proti diskriminaci, boje proti sexuálnímu násilí, násilí páchanému na základě pohlaví a násilí na dětech a boje proti výrobě a užívání drog a obchodování s nimi;
- c) podpora aktivní, organizované a nezávislé občanské společnosti a posilování sociálního dialogu podporou sociálních partnerů;
- d) posilování sociální soudržnosti, zejména prostřednictvím zřizování a posilování udržitelných systémů sociální ochrany, včetně sociálního pojištění, a prostřednictvím daňové reformy, zvýšení kapacity daňových systémů a boje proti podvodům a daňovým únikům, což přispěje k větší rovnosti a rozdělení bohatství;
- e) podpora státům Latinské Ameriky, aby plnily svou povinnost náležitě péče, pokud jde o prevenci, vyšetřování, trestní stíhání, sankce, odškodnění a péči v souvislosti s vraždami žen či dívek;
- f) podpora různých procesů regionální integrace a propojení síťové infrastruktury při současném zajištění doplňkovosti s činnostmi podporovanými EIB a dalšími orgány;
- g) řešení otázek souvislosti mezi bezpečností a rozvojem;
- h) posilování schopnosti zajišťovat všeobecný přístup ke kvalitním základním sociálním službám, zejména v oblasti zdravotní péče a vzdělávání;
- i) podpora politik v oblasti vzdělávání a rozvoje společného prostoru vysokoškolského vzdělávání v Latinské Americe;
- j) řešení hospodářské zranitelnosti a přispívání ke strukturální transformaci vytvořením silných partnerství v souvislosti s otevřenými a spravedlivými obchodními vztahy, produktivními investicemi za účelem vyšší zaměstnanosti a lepších pracovních míst v ekologické ekonomice podporující začlenění, předáváním znalostí a spoluprací v oblasti výzkumu, inovací a techniky a podpora udržitelného růstu podporujícího začlenění ve všech jeho rozměrech se zvláštním důrazem na otázky migračních toků, zabezpečení potravin (včetně udržitelného zemědělství a rybolovu), změny klimatu, udržitelné energetiky a ochrany a zvyšování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb včetně oblastí vodního, půdního a lesního hospodářství; podpora rozvoje mikropodniků a malých a středních podniků jako hlavního zdroje růstu, rozvoje a zaměstnanosti podporujících začlenění; podpora rozvojové pomoci v oblasti obchodu s cílem zajistit, aby mikropodniky a malé a střední podniky v Latinské Americe mohly využívat možností mezinárodního obchodu; zohlednění změn režimu systému všeobecných celních preferencí;
- k) zmírnění negativního dopadu, který bude mít na ekonomiku mnoha zemí tohoto regionu jejich vyřazení ze systému všeobecných celních preferencí;
- l) zajištění odpovídajících činností navazujících na krátkodobá mimořádná opatření zaměřená na obnovu po katastrofách nebo po krizi prováděných prostřednictvím jiných nástrojů financování.

II. Jižní Asie

- 1) Podpora demokratické správy věcí veřejných
 - a) podpora demokratických procesů a účinné demokratické správy věcí veřejných, posilování veřejných institucí a orgánů (i na místní úrovni), podpora účinných procesů decentralizace, státní restrukturalizace a volebního procesu;
 - b) podpora rozvoje aktivní, organizované a nezávislé občanské společnosti, včetně sdělovacích prostředků, a posilování sociálního dialogu podporou sociálních partnerů;

- c) budování a posilování legitimních, efektivních a odpovědných veřejných institucí, prosazování institucionálních a správních reforem, řádné správy věcí veřejných, boje proti korupci a správy veřejných financí a podpora právního státu;
 - d) posilování ochrany lidských práv, včetně práv menšin, migrantů, domorodých národů a zranitelných skupin obyvatelstva, boj proti diskriminaci, sexuálnímu násilí, násilí založenému na pohlaví a násilí na dětech a obchodování s lidmi;
 - e) ochrana lidských práv prostřednictvím podpory institucionálních reforem (včetně reforem zaměřených na řádnou správu věcí veřejných a boj proti korupci, správu veřejných financí, daně a reformu veřejné správy) a reforem právních a správních předpisů a regulačního rámce v souladu s mezinárodními normami, zejména v nestabilních státech a zemích, kde probíhá nebo proběhl konflikt.
- 2) Podpora sociálního začleňování a lidského rozvoje ve všech jeho aspektech
- a) podpora sociální soudržnosti, zejména sociálního začleňování, důstojných pracovních podmínek a spravedlnosti a rovnosti žen a mužů prostřednictvím vzdělávání, zdravotní péče a jiných sociálních politik;
 - b) posilování schopnosti zajišťovat všeobecný přístup k základním sociálním službám, zejména v oblasti zdravotní péče a vzdělávání; zlepšování přístupnosti vzdělání pro všechny s cílem zvýšit znalosti, dovednosti a zaměstnatelnost na trhu práce, včetně případného řešení problému nerovnosti a diskriminace na základě práce a původu, zvláště pak diskriminace na základě příslušnosti k určité kasty;
 - c) podpora sociální ochrany a začleňování, důstojných pracovních podmínek a základních pracovních norem, spravedlnosti a rovnosti žen a mužů prostřednictvím vzdělávání, zdravotní péče a jiných sociálních politik;
 - d) podpora kvalitních služeb v oblasti vzdělávání odborné přípravy a zdravotní péče, které jsou přístupné všem (včetně dívek a žen);
 - e) v rámci souvislosti mezi bezpečností a rozvojem: boj proti násilí páchanému na základě pohlaví nebo původu, boj proti únosům dětí, korupci a organizované trestné činnosti, proti výrobě a užívání drog a obchodování s nimi a dalším formám nelegálního obchodu;
 - f) vytváření rozvojově zaměřených partnerství v souvislosti se zemědělstvím, rozvojem soukromého sektoru, s obchodem, investicemi, pomocí, migrací, výzkumem, inovacemi a technologií a zajištěním veřejných statků s cílem snižovat chudobu a podporovat sociální začleňování.
- 3) Podpora udržitelného rozvoje, zvýšení odolnosti společnosti v jižní Asii vůči změně klimatu a přírodním katastrofám
- a) podpora růstu a způsobů obživy, které jsou udržitelné a podporující začlenění, podpora integrovaného rozvoje venkova, udržitelného zemědělství a lesního hospodářství, zabezpečení potravin a výživy;
 - b) podpora udržitelného využívání přírodních zdrojů a energie z obnovitelných zdrojů, ochrany biologické rozmanitosti, vodního hospodářství a nakládání s odpady, ochrany půdy a lesů;
 - c) přispívání k úsilí o řešení dopadů změny klimatu prostřednictvím podpory přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování a opatření ke snižování rizika katastrof;
 - d) podpora snahy o lepší hospodářskou diverzifikaci, konkurenceschopnost a obchod, rozvoj soukromého sektoru se zvláštním důrazem na mikropodniky, malé a střední podniky a družstva;
 - e) prosazování udržitelné spotřeby a výroby, jakož i investic do čistých technologií, udržitelné energetiky, dopravy, udržitelného zemědělství a rybolovu, ochrany a zvyšování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb včetně oblastí vodního a lesního hospodářství a vytváření pracovních míst s důstojnými podmínkami v ekologické ekonomice;
 - f) podpora připravenosti na katastrofy a dlouhodobé obnovy po katastrofách, a to i v oblasti zajišťování potravin a výživy a pomoci vykořeněným skupinám obyvatel.
- 4) Podpora regionální integrace a spolupráce
- a) Podporování regionální integrace a spolupráce prostřednictvím přístupu zaměřeného na výsledky a podpory regionální integrace a dialogu, zejména za pomoci Jihoasijského sdružení pro regionální spolupráci a prosazováním rozvojových cílů istanbulského procesu (nazývaného též „Srdce Asie“);
 - b) podpora účinné správy hranic a přeshraniční spolupráce v zájmu udržitelného hospodářského, sociálního a environmentálního rozvoje v příhraničních regionech; boj proti organizované trestné činnosti, výrobě a užívání drog a obchodování s nimi;
 - c) podpora regionálních iniciativ zaměřených na hlavní přenosné choroby; přispívání k předcházení zdravotním rizikům a reakci na ně, včetně těch, která vyplývají z kontaktů zvířat, lidí a jejich různých prostředí.

III. Severní a jihovýchodní Asie

- 1) Podpora demokratické správy věcí veřejných
 - a) přispívání k demokratizaci; budování a posilování legitimních, efektivních a odpovědných veřejných institucí a orgánů a ochrana lidských práv prostřednictvím podpory institucionálních reforem (včetně reforem zaměřených na řádnou správu věcí veřejných a boj proti korupci, správu veřejných financí, daně a reformu veřejné správy) a reforem právních a správních předpisů a regulačního rámce v souladu s mezinárodními normami, zejména v nestabilních státech a zemích, kde probíhá nebo proběhl konflikt;
 - b) posilování ochrany lidských práv, včetně práv menšin a domorodých národů, podpora dodržování základních pracovních norem, boj proti diskriminaci, boj proti sexuálnímu násilí, násilí páchanému na základě pohlaví a násilí na dětech, včetně dětí postižených ozbrojenými konflikty, a řešení otázky obchodování s lidmi;
 - c) podpora činnosti Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN) v oblasti lidských práv, zejména práce mezivládní komise tohoto sdružení pro lidská práva;
 - d) budování a posilování legitimních, efektivních a odpovědných veřejných institucí a orgánů;
 - e) podpora aktivní, organizované a nezávislé občanské společnosti; posilování sociálního dialogu podporou sociálních partnerů;
 - f) podpora snahy vyvíjené v tomto regionu za účelem posílení demokracie, právního státu a bezpečnosti občanů, a to mimo jiné prostřednictvím reforem justice a bezpečnostního sektoru, a prosazování dialogu mezi etnickými a náboženskými skupinami a mírového procesu;
 - g) v rámci souvislosti mezi bezpečností a rozvojem: boj proti korupci a organizované trestné činnosti, proti výrobě a užívání drog a obchodování s nimi a proti dalším formám nelegálního obchodu, jakož i podpora účinné správy hranic a přeshraniční spolupráce v zájmu udržitelného hospodářského, sociálního a environmentálního rozvoje v příhraničních regionech; podpora činností zaměřených na odminování.
- 2) Podpora sociálního začleňování a lidského rozvoje ve všech jeho aspektech
 - a) podpora sociální soudržnosti, zejména sociálního začleňování, důstojných pracovních podmínek, spravedlnosti a rovnosti žen a mužů;
 - b) posilování schopnosti zajišťovat všeobecný přístup k základním sociálním službám, zejména v oblasti zdravotní péče a vzdělávání; zlepšování přístupnosti vzdělání pro všechny s cílem zvýšit znalosti, dovednosti a zaměstnatelnost na trhu práce, včetně případného řešení problému nerovnosti a diskriminace na základě práce a původu, zvláště pak diskriminace na základě příslušnosti k určité kasty;
 - c) vytváření rozvojově zaměřených partnerství v souvislosti se zemědělstvím, rozvojem soukromého sektoru, s obchodem, investicemi, pomocí, migrací, výzkumem, inovacemi a technologií a zajištěním veřejných statků s cílem snižovat chudobu a podporovat sociální začleňování;
 - d) podpora snahy vyvíjené v tomto regionu za účelem předcházení zdravotním rizikům a reakce na ně, včetně těch, která vyplývají z kontaktů zvířat, lidí a jejich různých prostředí;
 - e) podpora vzdělávání, celoživotního učení a odborné přípravy podporujících začlenění (včetně vysokoškolského a odborného vzdělávání) a snaha o zlepšení fungování pracovních trhů;
 - f) prosazování ekologičtější ekonomiky a udržitelného růstu podporujícího začlenění, zejména s ohledem na zemědělství, zabezpečení potravin a výživy, energie z udržitelných zdrojů a ochrany a zvyšování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb;
 - g) v rámci souvislosti mezi bezpečností a rozvojem: boj proti násilí páchanému na základě pohlaví nebo původu a boj proti únosům dětí.
- 3) Podpora udržitelného rozvoje a zvýšení odolnosti společnosti v jihovýchodní Asii vůči změně klimatu a přírodním katastrofám
 - a) podpora přizpůsobování se změně klimatu a jejího zmírňování, prosazování udržitelné spotřeby a výroby;
 - b) podpora regionu při začlenění otázky změny klimatu do strategií udržitelného rozvoje, ve vytváření politik a nástrojů zaměřených na přizpůsobování se změně klimatu a její zmírňování, v řešení nepříznivých dopadů změny klimatu a posílení iniciativ na podporu dlouhodobé spolupráce a ve snížení zranitelnosti vůči katastrofám, jakož i v podporování víceodvětvového rámce sdružení ASEAN v oblasti změny klimatu, zaměřeného na příspěvek zemědělství a lesnictví k zabezpečení potravin;

- c) podpora prosazování udržitelné spotřeby a výroby, jakož i investic do čistých technologií zejména na regionální úrovni, udržitelné energetiky, dopravy, udržitelného zemědělství a rybolovu, ochrany a zvyšování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb včetně oblastí vodního a lesního hospodářství a vytváření pracovních míst s důstojnými podmínkami v ekologické ekonomice, a to s ohledem na nárůst počtu obyvatel a měnící se požadavky spotřebitelů;
 - d) propojení humanitární pomoci, obnovy a rozvojové pomoci prostřednictvím zajištění odpovídajících činností navazujících na krátkodobá mimořádná opatření zaměřená na obnovu po katastrofách nebo po krizi prováděná pomocí jiných nástrojů financování; podpora připravenosti na katastrofy a dlouhodobé obnovy po katastrofách, a to i v oblasti zabezpečení potravin a výživy a pomoci vykořeněným skupinám obyvatel.
- 4) Podpora regionální integrace a spolupráce napříč severní a jihovýchodní Asií
- a) podpora větší regionální integrace a spolupráce prostřednictvím přístupu zaměřeného na výsledky a podpory regionální integrace a dialogu;
 - b) podpora socioekonomické integrace a propojenosti v rámci sdružení ASEAN, včetně provádění cílů týkajících se rozvoje v rámci hospodářského společenství ASEAN, hlavního plánu pro propojenost sdružení ASEAN a vize tohoto sdružení pro období po roce 2015;
 - c) prosazování pomoci související s obchodem a rozvojové pomoci na podporu obchodu, mimo jiné s cílem zajistit, aby mikropodniky a malé a střední podniky mohly využívat možností mezinárodního obchodu;
 - d) financování s využitím pákového efektu pro udržitelné infrastruktury a sítě podporující regionální integraci, sociální začleňování, soudržnost a udržitelný růst při současném zajištění doplňkovosti s činnostmi podporovanými EIB a dalšími orgány Unie zajišťujícími financování, jakož i jinými institucemi v této oblasti;
 - e) podpora dialogu mezi institucemi a zeměmi sdružení ASEAN a Unii;
 - f) podpora regionálních iniciativ zaměřených na hlavní přenosné choroby; přispívání k předcházení zdravotním rizikům a reakci na ně, včetně těch, která vyplývají z kontaktů zvířat, lidí a jejich různých prostředí.

IV. Střední Asie

- a) coby zastřešující cíle, napomáhání udržitelnému hospodářskému a sociálnímu rozvoji podporujícímu začlenění, sociální soudržnosti a demokracii;
- b) podpora zajišťování potravin, přístup k udržitelným dodávkám energie, vodě a hygienickým zařízením pro místní společnosti; prosazování a podpora připravenosti na katastrofy a přizpůsobování se změně klimatu;
- c) podpora reprezentativních a demokraticky volených parlamentů, podpora a prosazování řádné správy věcí veřejných a demokratizačních procesů; zodpovědná správa veřejných financí; právní stát s dobře fungujícími institucemi a skutečné dodržování lidských práv a rovnosti žen a mužů; podpora aktivní, organizované a nezávislé občanské společnosti a posilování sociálního dialogu podporou sociálních partnerů;
- d) podpora udržitelného hospodářského růstu podporujícího začlenění, řešení sociálních a regionálních nerovností a podpora inovací a techniky, důstojných pracovních podmínek, zemědělství a rozvoje venkova, podpora hospodářské diverzifikace prostřednictvím podpory mikropodniků a malých a středních podniků za současné stimulace rozvoje regulovaného sociálního tržního hospodářství, otevřeného a spravedlivého obchodu a investic včetně reforem regulačního rámce;
- e) podpora účinné správy hranic a přeshraniční spolupráce ve prospěch udržitelného hospodářského, sociálního a environmentálního rozvoje v příhraničních regionech; v rámci příčinné souvislosti mezi bezpečností a rozvojem: boj proti organizované trestné činnosti a všem formám obchodování s drogami včetně boje proti jejich výrobě a užívání, jakož i proti jejich nepříznivým účinkům, včetně HIV/AIDS;
- f) podpora dvoustranné a regionální spolupráce, dialogu a integrace, a to i se zeměmi, na něž se vztahuje evropský nástroj sousedství a další nástroje Unie na podporu politických reforem, ve vhodných případech mimo jiné zřizováním institucí, technickou pomocí (např. TAIEX), výměnou informací a vytvářením partnerství, a pomocí klíčových investic prostřednictvím vhodných mechanismů k mobilizaci finančních zdrojů v oblasti vzdělávání, životního prostředí a energetiky, rozvoje založeného na nízkých emisích a odolnosti vůči dopadům změny klimatu;
- g) posilování schopnosti zajišťovat všeobecný přístup ke kvalitním základním sociálním službám, zejména v oblasti zdravotní péče a vzdělávání; podpora dostupného zaměstnání pro obyvatelstvo, zejména pro mladé lidi a ženy, mimo jiné prostřednictvím zlepšení obecného, odborného a vysokoškolského vzdělávání.

V. Blízký východ

- a) řešení otázek demokratizace a správy věcí veřejných (rovněž i v oblasti daní), právního státu, lidských práv a rovnosti žen a mužů, základních svobod a otázek politické rovnosti s cílem podpořit politické reformy, boj proti korupci a transparentnost justičních postupů a s cílem vybudovat legitimní, demokratické, efektivní a odpovědné veřejné instituce a aktivní, nezávislou a organizovanou občanskou společnost; posilování sociálního dialogu podporou sociálních partnerů;
- b) podpora občanské společnosti v jejím boji na obranu základních svobod, lidských práv a demokratických zásad;
- c) podpora růstu podporujícího začlenění a podpora sociální soudržnosti a rozvoje, zejména tvorby pracovních míst, sociálního začleňování, důstojných pracovních podmínek, spravedlnosti a rovnosti žen a mužů; posilování schopnosti zajišťovat všeobecný přístup ke kvalitním základním sociálním službám, zejména v oblasti zdravotní péče a vzdělávání; řešení případného problému nerovnosti a diskriminace na základě práce a původu, zvláště pak diskriminace na základě příslušnosti k určité kasty;
- d) podpora rozvoje občanské kultury, zejména prostřednictvím odborné přípravy, vzdělávání a zapojování dětí, mladých lidí a žen;
- e) podpora udržitelné hospodářské reformy a diverzifikace, otevřené a spravedlivé obchodní vztahy, rozvoj regulovaného a udržitelného sociálního tržního hospodářství, produktivní a udržitelné investice do hlavních odvětví (jako je energetika, se zaměřením na výrobu energie z obnovitelných zdrojů);
- f) podpora dobrých sousedských vztahů, regionální spolupráce, dialogu a integrace, a to i se zeměmi, na které se vztahuje evropský nástroj sousedství a se státy Perského zálivu, na které se vztahuje nástroj partnerství a další nástroje Unie, prostřednictvím podpory integračního úsilí v rámci daného regionu, pokud možno především v oblasti hospodářství, energetiky, vodního hospodářství, dopravy a problematiky uprchlíků;
- g) podpora udržitelného a spravedlivého hospodaření s vodními zdroji, jakož i ochrana vodních zdrojů;
- h) doplnění prostředků vynaložených podle tohoto nařízení soudržnou prací a podporou prostřednictvím jiných nástrojů a politik Unie, které se mohou zaměřit na zpřístupnění vnitřního trhu Unie, pracovní mobilitu a širší regionální integraci;
- i) boj proti výrobě a užívání drog, jakož i proti obchodování s nimi v rámci příčinné souvislosti mezi bezpečností a rozvojem;
- j) řízení migrace a pomoc vysídleným osobám a uprchlíkům v rámci příčinné souvislosti mezi rozvojem a migrací.

VI. Ostatní země

- a) podpora konsolidace demokratické společnosti, řádné správy věcí veřejných, dodržování lidských práv, rovnosti žen a mužů, právního státu a přispívání ke stabilitě a integraci regionu i kontinentu; podpora aktivní, organizované a nezávislé občanské společnosti a posilování sociálního dialogu podporou sociálních partnerů;
- b) podpora úsilí o přizpůsobení vyvolaného zřizováním různých oblastí volného obchodu;
- c) podpora boje proti chudobě, nerovnosti a vyloučení, a to včetně uspokojování základních potřeb znevýhodněných společností a za podpory sociální soudržnosti a politik přerozdělování, jejichž cílem je snižování nerovností;
- d) posilování schopnosti zajišťovat univerzální přístup k základním sociálním službám, zejména v oblasti zdravotní péče a vzdělávání;
- e) zlepšování životních a pracovních podmínek se zvláštním důrazem na podporu agendy důstojné práce MOP;
- f) řešení problému hospodářské zranitelnosti a napomáhání procesu strukturální transformace s důrazem na důstojné pracovní podmínky prostřednictvím udržitelného hospodářského růstu podporujícího začlenění a energeticky účinné nízkouhlíkové ekonomiky založené na obnovitelných zdrojích vytvářením silných partnerství v souvislosti se spravedlivými obchodními vztahy, produktivními investicemi za účelem vyšší zaměstnanosti a lepších pracovních míst v zelené ekonomice podporující začlenění, pomocí předávání znalostí a spolupráce v oblasti výzkumu, inovací a techniky a prostřednictvím podpory udržitelného rozvoje podporujícího začlenění ve všech jeho rozměrech se zvláštním důrazem na otázky migračních toků, bydlení, zajišťování potravin (včetně udržitelného zemědělství a rybolovu), změny klimatu, udržitelné energetiky a ochrany a zvyšování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb včetně oblasti vodního a půdního hospodářství;
- g) řešení sexuálního násilí a genderově podmíněného násilí a problematiky zdraví včetně HIV/AIDS a jeho dopadů na společnost.

PŘÍLOHA II

OBLASTI SPOLUPRÁCE V RÁMCI TEMATICKÝCH PROGRAMŮ

A. PROGRAM „GLOBÁLNÍ VEŘEJNÉ STATKY A VÝZVY“

Program „Globální veřejné statky a výzvy“ usiluje o posílení spolupráce, výměny znalostí a zkušeností a schopností partnerských zemí s cílem přispět k vymýcení chudoby, k sociální soudržnosti a udržitelnému rozvoji. Náměty pro program se čerpají z následujících oblastí spolupráce při zajištění maximální synergie mezi nimi s ohledem na jejich silné vzájemné propojení.

I. Životní prostředí a změna klimatu

- a) přispívání k vnějšmu rozměru politik Unie v oblasti životního prostředí a změny klimatu, přičemž se bude v plné míře dbát zásady soudržnosti politik v rámci rozvoje a dalších zásad stanovených ve Smlouvě o fungování EU;
- b) pomoc rozvojovým zemím dosáhnout rozvojových cílů tisíciletí nebo jiného následného rámce sjednaného na úrovni Unie a členských států, souvisejících s udržitelným využíváním přírodních zdrojů a udržitelností životního prostředí;
- c) provádění unijních iniciativ a závazků sjednaných na mezinárodní a regionální úrovni nebo závazků přeshraniční povahy zejména v oblastech změny klimatu prostřednictvím podpory nízkouhlíkových strategií odolných vůči klimatickým vlivům, v první řadě strategií podporujících biologickou rozmanitost, ochranu ekosystémů a přírodních zdrojů, udržitelné řízení, včetně oceánů, půdy, vodních zdrojů, rybolovu a lesního hospodářství (například prostřednictvím mechanismů, jako je FLEGT), boje proti rozšiřování pouští, integrovaného hospodaření s vodními zdroji, řádného zacházení s chemikáliemi a odpady, účinného využívání zdrojů a zelené ekonomiky;
- d) zvýšení integrace a sladění cílů týkajících se změny klimatu a životního prostředí ve všech oblastech rozvojové spolupráce Unie, a to prostřednictvím podpory metodické a výzkumné práce týkající se rozvojových zemí a v nich i jimi prováděné, včetně mechanismů sledování, vykazování a ověřování, mapování, posuzování a hodnocení ekosystémů, zvyšování úrovně odbornosti v oblasti životního prostředí a podporou inovativních akcí a soudržnosti politik;
- e) posilování správy záležitostí týkajících se životního prostředí a podpora rozvoje mezinárodní politiky za účelem zlepšení soudržnosti a účinnosti globálního řízení udržitelného rozvoje, a to pomocí při sledování a hodnocení životního prostředí na regionální a mezinárodní úrovni a prosazováním účinných opatření v rozvojových zemích zaměřených na dodržování a vymáhání mnohostranných dohod o životním prostředí;
- f) začleňování řízení rizik katastrof a přizpůsobení se změně klimatu do rozvojového plánování a rozvojových investic a podpora provádění strategií, jejichž cílem je snížit riziko katastrofy, jako je ochrana ekosystémů a obnovování mokřadů;
- g) uznání zásadní role zemědělství a chovu dobytka pro politiky v oblasti změny klimatu tím, že se podpoří drobné zemědělství a chov dobytka jako samostatné strategie přizpůsobení a zmírnění dopadů v jižních oblastech díky jejich udržitelnému využívání přírodních zdrojů, například vody a pastvin.

II. Udržitelná energetika

- a) podpora přístupu ke spolehlivým, bezpečným, cenově dostupným, šetrným k životnímu prostředí a ke klimatu a udržitelným energetickým službám jako hlavní hnací síle pro vymýcení chudoby a růst podporující začlenění a rozvoj se zvláštním důrazem na využívání místních a regionálních obnovitelných zdrojů energie a zajištění přístupu pro chudé obyvatele ve vzdálených regionech;
- b) podpora většího využívání technologií v oblasti obnovitelných zdrojů energie, zejména pak decentralizovaných přístupů, stejně jako energetické účinnosti a prosazování udržitelných strategií rozvoje založeného na nízkých emisích;
- c) podpora bezpečnosti dodávek energií pro partnerské země a místní společnosti, například prostřednictvím diverzifikace zdrojů a tras, řešení otázek kolísání cen, potenciálu pro snížení emisí, zlepšování trhů a posilování propojení energetických a zejména elektrických sítí a obchodu.

III. Lidský rozvoj, včetně důstojných pracovních podmínek, sociální spravedlnosti a kultury

- a) Zdravotnictví
- i) zlepšování zdraví a blahobytu lidí v rozvojových zemích prostřednictvím podpory univerzální dostupnosti podporující začlenění a spravedlivým poskytováním kvalitních základních veřejných zdravotnických zařízení, prostředků a služeb s kontinuální péčí od prevence po následnou péči, se zvláštním důrazem na potřeby osob náležejících k znevýhodněným a zranitelným skupinám;
 - ii) podpora a formování politického programu globálních iniciativ, které mají přímý významný přínos pro partnerské země s ohledem na zaměření se na výsledky, účinnost pomoci a dopady na zdravotnické systémy, včetně podpory partnerských zemí umožňující jejich lepší zapojení do těchto iniciativ;
 - iii) podpora zvláštních iniciativ, zejména na regionální a celosvětové úrovni, které posilují zdravotnické systémy a pomáhají zemím koncipovat a provádět správnou a udržitelnou politiku veřejného zdraví na základě objektivních podkladů, a v prioritních oblastech, jako je zdraví dětí a matek, včetně imunizace a reakce na globální zdravotní hrozby (jako jsou HIV/AIDS, tuberkulóza a malárie a další nemoci související s chudobou a opomíjené nemoci);
 - iv) prosazování plného a účinného provádění Pekingské akční platformy a akčního programu Mezinárodní konference o populaci a rozvoji, jakož i výsledků jejich hodnotících konferencí, a v této souvislosti sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv;
 - v) podpora, poskytování a rozšiřování základních služeb a psychologické podpory obětem násilí, zejména ženám a dětem.
- b) Vzdělání, znalosti a dovednosti
- i) podpora dosahování cílů dohodnutých na mezinárodní úrovni v oblasti vzdělávání prostřednictvím globálních iniciativ a partnerství se zvláštním důrazem na podporu znalostí, dovedností a hodnot pro udržitelný rozvoj podporující začlenění;
 - ii) podpora výměny zkušeností, osvědčených postupů a inovací na základě vyváženého přístupu k rozvoji vzdělávacích systémů;
 - iii) zlepšování rovného přístupu ke vzdělání a jeho kvality, zejména osob náležejících ke zranitelným skupinám, migrantů, žen a dívek, příslušníků náboženských menšin, osob se zdravotním postižením, osob žijících v nestabilní situaci a v zemích, které jsou nejvíce vzdáleny dosažení globálních cílů, a dosažení lepších výsledků ohledně dokončení základního vzdělání a přechodu na nižší sekundární vzdělání.
- c) Rovnost žen a mužů, posilování postavení žen a ochrana práv žen a dívek
- i) podpora místních a regionálních programů a programů na úrovni jednotlivých zemí, jejichž cílem je prosazovat posílení hospodářského a společenského postavení žen a dívek, jejich pozic ve vedoucích funkcích a rovné zastoupení v politice;
 - ii) podpora vnitrostátních, regionálních a globálních iniciativ přispívajících k začlenění problematiky rovnosti žen a mužů a posilování postavení žen do opatření, plánů a rozpočtů, a to i v mezinárodních, regionálních a celostátních rozvojových rámcích, a do programu opatření zaměřených na účinnost pomoci; pomoc při vymýcení selektivních praktik založených na pohlaví;
 - iii) řešení problému sexuálního násilí a násilí páchaného na základě pohlaví a podpora jeho obětí.
- d) Děti a mládež
- i) boj proti obchodování s dětmi a všem formám násilí a zneužívání páchaného na dětech a všem formám dětské práce, boj proti sňatkům dětí a podpora politik zohledňujících zvláštní zranitelnost a potenciál dětí a mládeže, ochrana jejich práv, včetně registrace při narození, a zájmů, vzdělávání, zdraví a životních podmínek, počínaje jejich zapojením a posílením jejich postavení;
 - ii) zvýšení pozornosti, kterou rozvojové země věnují rozvoji politik zaměřených na děti a mládež, zlepšení schopností rozvojových zemí v této oblasti a posilování úlohy dětí a mládeže jakožto aktérů rozvoje;
 - iii) podpora vyvíjení konkrétních strategií a zásahů za účelem řešení zvláštních problémů a výzev, které se dotýkají dětí a mládeže, zejména v oblasti zdraví, vzdělání a zaměstnanosti, s přihlédnutím k jejich nejlepším zájmům u všech příslušných opatření.

- e) Zákaz diskriminace
- i) podpora místních, regionálních, vnitrostátních a celosvětových iniciativ na podporu nediskriminace založené na pohlaví, genderové identitě, rasovém či etnickém původu, kastě, náboženství či vyznání, postižení, nemoci, věku nebo sexuální orientaci prostřednictvím tvorby politik, plánů a rozpočtů a také výměny osvědčených postupů a odborných znalostí;
 - ii) zajištění širšího dialogu o otázkách nediskriminace a o ochraně obránců lidských práv;
- f) Zaměstnanost, dovednosti, sociální ochrana a sociální začleňování
- i) podpora vysoké úrovně produktivní práce a důstojných pracovních podmínek, zejména díky podpoře správných politik a strategií vzdělávání a zaměstnanosti, odborné přípravy umožňující zaměstnatelnost odpovídající potřebám a výhledům místního trhu práce, pracovních podmínek, a to i v neformální ekonomice, podpora důstojných pracovních podmínek na základě základních pracovních norem MOP, včetně boje proti dětské práci a podpora sociálního dialogu, jakož i usnadnění mobility pracovních sil při současném dodržování a prosazování práv migrantů;
 - ii) posilování sociální soudržnosti, zejména prostřednictvím zřizování a posilování udržitelných systémů sociální ochrany, včetně sociálního pojištění pro ty, kdo žijí v chudobě, a prostřednictvím daňové reformy, posílení kapacity daňových systémů a boje proti podvodům a daňovým únikům, což přispěje k větší rovnosti a rozdělení bohatství;
 - iii) posilování sociálního začleňování a rovnosti žen a mužů prostřednictvím spolupráce v oblasti rovného přístupu k základním službám, zaměstnání pro všechny, posílení postavení určitých skupin obyvatel, zejména migrantů, dětí a mládeže, osob se zdravotním postižením, žen, původního obyvatelstva a příslušníků menšin, a dodržování jejich práv, aby bylo zajištěno, že tyto skupiny se mohou a budou podílet na tvorbě bohatství a kulturní rozmanitosti a mít z nich prospěch.
- g) Růst, zaměstnanost a zapojení soukromého sektoru
- i) podpora akcí zaměřených na vytváření většího počtu pracovních míst a lepších pracovních míst prostřednictvím rozvoje konkurenceschopnosti a odolnosti místních mikropodniků a malých a středních podniků a jejich zapojení do místního, regionálního a celosvětového hospodářství, pomoc rozvojovým zemím při začleňování do regionálních a mnohostranných obchodních systémů;
 - ii) rozvoj místní řemeslné výroby, která umožňuje chránit místní kulturní dědictví;
 - iii) budování sociálně a ekologicky odpovědného místního soukromého sektoru a zlepšení podnikatelského prostředí;
 - iv) podpora účinných hospodářských politik podporujících rozvoj místního hospodářství a místních průmyslových podniků, se zaměřením na zelenou ekonomiku podporující začlenění, účinnost zdrojů a procesy udržitelné spotřeby a výroby;
 - v) podpora využívání elektronické komunikace jako nástroje k podpoře růstu s přínosem pro chudé obyvatele ve všech odvětvích, za účelem překlenutí „digitální propasti“ mezi rozvojovými a průmyslově vyspělými zeměmi a v rámci rozvojových zemí, aby bylo v této oblasti dosaženo vhodného politického a regulačního rámce, a podpora rozvoje nezbytné infrastruktury a využívání služeb a aplikací založených na informačních a komunikačních technologiích;
 - vi) podpora finančního začleňování prostřednictvím snadnějšího přístupu k podnikatelským a finančním službám a jejich účinného využívání, jako jsou mikroúvěry a úspory, mikropojištění a platby mikropodniků a malých a středních podniků a domácností, zejména znevýhodněných a zranitelných skupin.
- h) Kultura
- i) podpora mezikulturního dialogu, kulturní rozmanitosti a respektování stejně důstojného postavení všech kultur;
 - ii) podpora mezinárodní spolupráce, která by podnítila kulturní odvětví k motivaci hospodářského růstu v rozvojových zemích, aby se plně využil jejich potenciál v boji proti chudobě, včetně řešení otázek, jako je přístup na trh a práva duševního vlastnictví;
 - iii) podpora respektování sociálních, kulturních a duchovních hodnot původního obyvatelstva a menšin s cílem posílit rovnost a spravedlnost v mnohonárodnostních společnostech v souladu se všeobecnými lidskými právy, na která mají všichni nárok, včetně původních obyvatel a příslušníků menšin;
 - iv) podpora kultury coby perspektivního hospodářského odvětví v souvislosti s rozvojem a růstem.

IV. Zajišťování potravin a výživy a udržitelné zemědělství

Spolupráce v této oblasti posílí spolupráci, výměnu znalostí a zkušeností a schopností partnerských zemí týkajících se těchto čtyř pilířů zajišťování potravin, při uplatnění přístupu zohledňujícího rovnost žen a mužů: dostupnost potravin (výroba), přístup k potravinám (včetně půdy, infrastruktury pro přepravu potravin z oblastí s nadbytkem do oblastí s nedostatkem, trhů, zřízení domácích zásob potravin, záchranné sítě), využívání potravin (nutriční zásahy společensky uvědomělými způsoby) a stabilita při současném řešení problematiky spravedlivého obchodu a stanovení pořadí důležitosti pěti rozměrů, jimiž jsou drobné zemědělství a chov dobytka, zpracování potravin za účelem tvorby přidané hodnoty, správa věcí veřejných, regionální integrace a mechanismy pomoci ohroženým skupinám obyvatel, prostřednictvím:

- a) podpory rozvoje udržitelného drobného zemědělství a chovu dobytka prostřednictvím bezpečného, na ekosystému založeného, nízkouhlíkového a vůči změně klimatu odolného přístupu k technologiím (včetně informačních a komunikačních technologií), prostřednictvím uznání, podpory a posílení místních a autonomních strategií přizpůsobení se změně klimatu a prostřednictvím poradenských a technických služeb, režimů rozvoje venkova, výrobních a odpovědných investičních prostředků, v souladu s mezinárodními pokyny, udržitelného řízení půdy a přírodních zdrojů, ochrany práv obyvatelstva na vlastnictví půdy v jejich různých formách a zajištění přístupu k půdě pro místní obyvatele, ochrany genetické rozmanitosti v rámci příznivého hospodářského prostředí;
- b) podpory environmentálně a sociálně zodpovědné tvorby politik a řízení příslušného odvětví, úlohy veřejných i neveřejných aktérů při jeho regulaci a využívání veřejných statků, jeho organizační způsobilosti, profesních organizací a institucí;
- c) zlepšování zajišťování potravin prostřednictvím vhodných politik, včetně ochrany biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb, politik v oblasti přizpůsobení se klimatu, informačních systémů, prevence a zvládnání krizí a strategií výživy zaměřených na ohrožené skupiny obyvatel, které mobilizují zdroje nezbytné k provedení základních zásahů, jež by mohly zabránit velké většině případů podvýživy;
- d) podpory bezpečných a udržitelných postupů v celém dodavatelském řetězci potravin a krmiv.

V. Migrace a azyl

Spolupráce v této oblasti má za cíl posilování politického dialogu, spolupráce, výměny znalostí a zkušeností a kapacit partnerských zemí, organizací občanské společnosti a místních orgánů za účelem podpory mobility osob jakožto pozitivní součásti lidského rozvoje. Spolupráce v této oblasti, uplatňující přístup založený na právech, která by zahrnovala všechna lidská práva, ať už občanská a politická nebo ekonomická, sociální či kulturní, se bude zabývat výzvami, které představují migrační toky, včetně migrace jih-jih, situace zranitelných migrantů, jako jsou nezletilé osoby bez doprovodu, oběti obchodování, žadatelé o azyl, migrující ženy, a podmínky dětí, žen a rodin zanechaných v zemích původu, prostřednictvím:

- a) podpory řízení migrace na všech úrovních, se zvláštním zaměřením na sociální a hospodářské dopady migrace, a uznání klíčové úlohy organizací občanské společnosti, včetně diaspor, a místních orgánů při řešení migrace jakožto zásadní složky rozvojové strategie;
- b) zajištění lepšího zvládnání migračních toků ve všech jejich rozměrech, včetně prostřednictvím zvýšení kapacit vlád a ostatních příslušných zúčastněných stran v partnerských zemích v oblastech jako jsou legální migrace a mobilita, předcházení nelegální migraci, převaděčství migrantů a obchodování s lidmi, usnadnění trvalého návratu nelegálních migrantů a podpora dobrovolného návratu a zpětného začlenění migrantů, kapacity v oblasti integrované správy hranic a mezinárodní ochrana a azyl;
- c) maximalizace rozvojového dopadu zvýšené regionální a globální mobility osob, zvláště dobře řízené pracovní migrace, lepší integrace migrantů v cílových zemích, a prosazování a ochrana práv migrantů a jejich rodin, a to prostřednictvím podpory koncipování a provádění správné regionální a vnitrostátní migrační a azylové politiky a prostřednictvím začlenění problematiky migrace do jiných regionálních a vnitrostátních politik a prostřednictvím podpory zapojení organizačních migrantů a místních orgánů do vytváření koncepce politik a do monitorování procesů jejich provádění;
- d) zlepšování všeobecného chápání příčinné souvislosti mezi migrací a rozvojem včetně sociálních a hospodářských důsledků vládní politiky, ať už v oblasti migrace a azylu nebo v jiných odvětvích;
- e) zvýšení azylových a přijímajících kapacit v partnerských zemích.

Spolupráce v této oblasti bude řízena ve shodě s Azylovým, migračním a integračním fondem a Fondem pro vnitřní bezpečnost, které budou v plné míře dodržovat zásadu soudržnosti politik v rámci rozvoje.

B. PROGRAM TÝKAJÍCÍ SE ORGANIZACÍ OBČANSKÉ SPOLEČNOSTI A MÍSTNÍCH ORGÁNŮ

V souladu se závěry Iniciativy pro strukturovaný dialog Komise a s odhodláním Unie podporovat lidská práva, demokracii a řádnou správu věcí veřejných je cílem tohoto programu posílit organizace občanské společnosti a místní orgány v partnerských zemích a v případě, že je tak stanoveno v tomto nařízení, v Unii, kandidátských zemích a potenciálních kandidátských zemích. Program je zaměřen na posilování prostředí umožňujícího účast občanů a aktivní zapojení občanské společnosti a spolupráci, výměnu znalostí a zkušeností a kapacit organizací občanské společnosti a místních orgánů v partnerských zemích na podporu mezinárodně sjednaných cílů rozvoje.

Organizace občanské společnosti jsou nestátní neziskové subjekty působící na nezávislém a odpovědném základě, mezi něž patří: nevládní organizace, organizace zastupující původní obyvatelstvo, organizace zastupující národnostní anebo etnické menšiny, organizace diaspory, organizace migrantů v partnerských zemích, sdružení místních obchodníků a skupiny občanů, družstva, sdružení zaměstnavatelů a odborové organizace (sociální partneři), organizace zastupující hospodářské a sociální zájmy, organizace bojující proti korupci a podvodům a prosazující řádnou správu věcí veřejných, organizace na ochranu občanských práv a organizace bojující proti diskriminaci, místní organizace (včetně sítí) podílející se na decentralizované regionální spolupráci a integraci, spotřebitelské organizace, ženské a mládežnické organizace, ekologické, vzdělávací, kulturní, výzkumné a vědecké organizace, univerzity, církve a náboženská sdružení a společenství, sdělovací prostředky a jakákoli nevládní sdružení a nezávislé nadace, včetně nezávislých politických nadací, jež mohou přispět k provádění cílů tohoto nařízení.

Pro účely tohoto nařízení zahrnují místní orgány širokou škálu subjektů na nižší než celostátní úrovni a na různých úrovních vlády, tj. obce, sdružení obcí, okresy, kraje, provincie, regiony apod.

Tento program přispívá k:

- a) vybudování otevřené společnosti se silným postavením v partnerských zemích prostřednictvím posílení organizací občanské společnosti a místních orgánů a základních služeb poskytovaných obyvatelstvu v nouzi;
- b) zvýšení úrovně informovanosti v Evropě o otázkách rozvoje a využití aktivní veřejné podpory v Unii, v kandidátských zemích a potenciálních kandidátských zemích pro strategie snižování chudoby a udržitelného rozvoje v partnerských zemích;
- c) zvyšování způsobilosti sítí, platform a aliancí občanské společnosti a místních orgánů v Evropě a zemích Jihu za účelem zajištění věcného a průběžného politického dialogu v oblasti rozvoje a podpory demokratické správy věcí veřejných.

Činnosti, které mohou být podporovány tímto programem:

- a) zásahy v partnerských zemích na podporu ohrožených skupin obyvatel a skupin na okraji společnosti prostřednictvím základních služeb poskytovaných organizacemi občanské společnosti a místními orgány;
- b) budování kapacit cílených skupin aktérů doplňující podporu poskytovanou v rámci národního programu a akcí zaměřených na:
 - i) vytváření prostředí umožňujícího účast občanů a aktivní zapojení občanské společnosti a způsobilost organizací občanské společnosti účinně se podílet na formulování politik a na monitorování procesů jejich provádění;
 - ii) usnadnění lepšího dialogu a lepší interakce mezi organizacemi občanské společnosti, místními orgány, státem a dalšími aktéry rozvoje v souvislosti s rozvojem;
 - iii) posilování způsobilosti místních orgánů účinně se podílet na procesu rozvoje při uznání jejich zvláštní úlohy a specifik;
- c) zvyšování povědomí veřejnosti o otázkách rozvoje, posilování postavení jednotlivců s cílem umožnit jim, aby se stali aktivními a odpovědnými občany, a podpora formálního i neformálního vzdělávání v zájmu rozvoje v Unii, v kandidátských zemích a potenciálních kandidátských zemích s cílem zakotvit rozvojovou politiku ve společnosti, využít větší veřejnou podporu pro opatření proti chudobě a pro spravedlivější vztahy mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi, zvýšit povědomí o otázkách a obtížích, jimž čelí rozvojové země a jejich obyvatelstvo, a prosazovat právo na proces rozvoje, který umožní naplnění všech lidských práv a základních svobod, a sociální rozměr globalizace;
- d) koordinace, budování kapacit a institucionální posilování sítí občanské společnosti a místních orgánů v rámci jejich organizací a mezi různými druhy subjektů zapojených do veřejné debaty o rozvoji, jakož i koordinace, budování kapacit a institucionální posilování sítí organizací občanské společnosti a místních orgánů a zastřešujících organizací země jihu.

PŘÍLOHA III

OBLASTI SPOLUPRÁCE V RÁMCI PANAFRICKÉHO PROGRAMU

Panafrický program podporuje cíle a obecné zásady strategického partnerství mezi Afrikou a Uníí. Prosazuje zásady partnerství zaměřeného na občany a zásadu „jednotného přístupu k Africe“, jakož i soulad mezi regionální a kontinentální úrovní. Zaměřuje se na činnosti nadregionální, kontinentální nebo celosvětové povahy v Africe i společně s ní a podporuje společné iniciativy Afriky a Unie na celosvětové scéně. Program zejména bude podporovat tyto oblasti partnerství:

- a) mír a bezpečnost;
 - b) demokratická správa věcí veřejných a lidská práva;
 - c) obchod, regionální integrace a infrastruktura (včetně surovin);
 - d) rozvojové cíle tisíciletí a mezinárodně sjednané nové rozvojové cíle pro období po roce 2015;
 - e) energetika
 - f) změna klimatu a životní prostředí;
 - g) migrace, mobilita a zaměstnanost;
 - h) věda, informační společnost a vesmír,
 - i) průřezové otázky.
-

PŘÍLOHA IV

ORIENTAČNÍ FINANČNÍ PŘÍDĚLY PRO OBDOBÍ 2014–2020

	<i>(částky v milionech EUR)</i>
Celkem	19 662
1) Zeměpisné programy	11 809 ⁽¹⁾
a) Podle zeměpisných oblastí	
i) Latinská Amerika	2 500
ii) Jižní Asie	3 813
ii) Severní a jihovýchodní Asie	2 870
iv) Střední Asie	1 072
v) Blízký východ	545
vi) Ostatní země	251
b) Podle oblastí spolupráce	
i) Lidská práva, demokracie a řádná správa věcí veřejných	nejméně 15 %
ii) Udržitelný růst podporující začlenění pro lidský rozvoj	nejméně 45 %
2) Tematické programy	7 008
a) Globální veřejné statky a výzvy	5 101
i) Životní prostředí a změna klimatu ⁽²⁾	27 %
ii) Udržitelná energetika	12 %
iii) Lidský rozvoj, včetně důstojných pracovních podmínek, sociální spravedlnosti a kultury	25 %
z toho:	
— zdravotnictví	nejméně 40 %
— vzdělání, znalosti a dovednosti	nejméně 17,5 %
— rovnost žen a mužů, posilování postavení žen a ochrana práv žen a dívek; děti a mládež, nediskriminace; zaměstnanost, dovednosti, sociální ochrana a sociální začleňování; růst, zaměstnanost a zapojení soukromého sektoru, kultura	nejméně 27,5 %
iv) Zajišťování potravin a výživy a udržitelné zemědělství	29 %
v) Migrace a azyl	7 %
b) Organizace občanské společnosti a místní orgány	1 907
3) Panafrický program	845

Nejméně 50 % finančních prostředků, před použitím ukazatelů podle metodiky OECD („Rio markers“), bude sloužit pro účely cílů v oblasti životního prostředí a boje proti změně klimatu.

⁽¹⁾ Z toho 758 milionů EUR nepřidělených prostředků.

⁽²⁾ Finanční prostředky se v zásadě budou rozdělovat rovnoměrně mezi oblast životního prostředí a oblast změny klimatu.

Prohlášení Evropské komise ke strategickému dialogu s Evropským parlamentem ⁽¹⁾

Před plánováním programů v rámci nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020, a v případě potřeby po prvotních konzultacích s příslušnými příjemci, povede Evropská komise strategický dialog s Evropským parlamentem na základě článku 14 SEU. Evropská komise předloží Evropskému parlamentu dostupné relevantní dokumenty týkající se tvorby programů, ve kterých budou uvedeny plánované orientační přiděly na zemi/region a (v rámci země/regionu) priority, možné výsledky a plánované orientační přiděly na jednotlivé priority u zeměpisných programů, jakož i volba způsobů pomoci (*). Evropská komise předloží Evropskému parlamentu dostupné relevantní dokumenty týkající se tvorby programů, ve kterých budou uvedeny tematické priority, možné výsledky a volba způsobů pomoci (*) a finanční přiděly na tyto priority v tematických programech. Evropská komise zohlední postoj, který Evropský parlament vyjádří v dané věci.

Evropská komise povede strategický dialog s Evropským parlamentem při přípravě přezkumu v polovině období a před každou podstatnou revizí programových dokumentů během doby platnosti tohoto nařízení.

Evropská komise vysvětlí Evropskému parlamentu, pokud ji o to požádá, jak byly v programových dokumentech zohledněny jeho připomínky a jaké další kroky navazující na tento strategický dialog byly uskutečněny.

⁽¹⁾ Evropská komise bude zastoupena na úrovni příslušného komisaře, respektive komisařky.

(*) Přichází-li v úvahu.

Prohlášení Evropského parlamentu, Rady Evropské unie a Evropské Komise k čl. 5 odst. 2 písm. b) bodu ii) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020

Pokud jde o použití čl. 5 odst. 2 písm. b) bodu ii) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020, v okamžiku vstupu v platnost předmětného nařízení, za způsobilé země pro bilaterální spolupráci se považují, jako výjimečné případy, a to i vzhledem k postupnému ukončování rozvojové pomoci: Kuba, Kolumbie, Ekvádor, Peru a Jižní Afrika.

Prohlášení Evropské komise k článku 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020

Před změnou uplatňování čl. 5 odst. 2 písm. b) bodu ii) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020, bude Evropská komise usilovat o získání stanoviska Evropského parlamentu.

Prohlášení Evropské komise k přidělení prostředků na základní služby

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020, by Unii mělo umožnit přispívat k naplňování společného závazku Unie poskytovat trvalou podporu lidskému rozvoji za účelem zlepšení kvality života, v souladu s rozvojovými cíli tisíciletí. Nejméně 20 % přidělené pomoci podle uvedeného nařízení bude přiděleno na základní sociální služby se zaměřením na zdravotnictví a vzdělávání, jakož i na sekundární vzdělávání, přičemž se uznává, že musí být zachován jistý stupeň pružnosti, např. pomoc ve výjimečných případech. Údaje týkající se tohoto prohlášení budou zahrnuty ve výroční zprávě uvedené v článku 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 236/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se stanoví společná pravidla a postupy pro provádění nástrojů pro vnější činnost Unie.

Prohlášení Evropského parlamentu k pozastavení pomoci poskytované z finančních nástrojů

Evropský parlament bere na vědomí, že nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 233/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci na období 2014–2020, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 232/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje evropský nástroj sousedství, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 234/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje nástroj partnerství pro spolupráci s třetími zeměmi, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 231/2014 ze dne 11. března 2014, kterým se zřizuje nástroj předvstupní pomoci (NPP II), neobsahují žádný výslovný odkaz na možnost pozastavení pomoci v případech, kdy přijímající země nedodržuje základní zásady formulované v příslušném nástroji, zejména zásadu demokracie, právního státu a dodržování lidských práv.

Evropský parlament se domnívá, že jakékoli pozastavení pomoci z těchto nástrojů by pozměnilo celkový finanční režim dohodnutý v rámci řádného legislativního postupu. Jako spoluvůrce právních předpisů a složka rozpočtového orgánu je proto v tomto ohledu oprávněn plně uplatňovat své výsady, má-li být takové rozhodnutí přijato.
